Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVU, piața mare Nr. 22
Scrisori nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22
Inserate mai primescŭ în Viena *Rudolfŭ Mosse Haasenstein & Volger (Otto Maas), Henri Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner*.
Prețulŭ inserțiunilorŭ; o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoială.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

(NUMĔRŬ DE DUMINECĂ)

„Gazeta" ese în fiă-care ¢ți.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése luni 6 fl., Pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe șése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumĕră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl. pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 bani.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile suntŭ a se plăti înainte.

Nr. 159.—Anulŭ LIII. Brașovŭ, Dumineca 15 (27) Iulie 1890.

Brașovŭ, 14 Iulie st. v.

Nu de multŭ o fóiă maghiară oposițională din Clușiu a ¢isŭ, că pressa naționalitățilorŭ este unŭ isvorŭ de pericule pentru „interesele naționale maghiare".

Dér, ¢ise aceeași fóiă, (Ellenzek nr. 152), ce puteți începe cu acéstă pressă, pe câtŭ timpŭ ea se bucură de libertatea constituțională? Ce? nu cumva voiți sĕ o nimiciți prin aceea, că veți întroduce administrația de statŭ și veți face ca în viitorŭ funcționarii comitatensĭ sĕ nu fiă aleșĭ, ci numițĭ de guvernŭ?

„Domnii procurorĭ regescĭ" — adauge numita fóiă — „suntŭ totŭ domnĭ numițĭ de guvernŭ. De ce nu ajută ei? *Pentru că nu potŭ, deórece pressa este liberă.* Ei bine, voițĭ sĕ îndreptațĭ acestŭ lucru? Voițĭ mărginirea libertății pressei, orĭ voițĭ sĕ ciuntațĭ unŭ organismŭ alŭ vieței publice? Voițĭ sĕ tăiațĭ unŭ piciorŭ alŭ corpului, pentru că la degetulŭ unui piciorŭ este o bătătură?"

Bagŭ sémă, că domnii procurorĭ regescĭ tocmai acésta o voiescŭ, pentru că nemulțumițĭ cu resultatele dobêndite până acuma în prigonirea libertății pressei române, s'au hotărîtŭ a începe o nouă campaniă în contra ei.

Nu puteți face nimicŭ—strigă d-lŭ deputatŭ Bartha în „Ellenzék" — căcĭ pressa e liberă!

Domnii procurorĭ regescĭ însĕ au alte idei despre ceea ce potŭ și ceea ce nu potŭ, au alte idei despre libertatea pressei, căcĭ ca și când arŭ fi luatŭ cuvintele fóiei din Clușiu ca o imputare, că suntŭ prea îngăduitorĭ, ei s'au grăbitŭ a intenta din nou procese de pressă foilorŭ române din Transilvania.

Și domnii procurorĭ au mare grabă de a dovedi. că cu tótă „libertatea constituțională a pressei", de care, după „Ellenzék", ar fi sĕ ne bucurămŭ cu toții, fără deosebire de naționalitate, ei au cea mai mare bunăvoință de a delătura închipuitele primejdii, ce amenință „interesele naționale maghiare" din partea pressei naționalitățilorŭ și în deosebĭ a ¢iarelorŭ române, căcĭ directorulŭ și unulŭ din colaboratorii internĭ ai fóiei nóstre au și fostŭ citațĭ înaintea juriului din Clușiu pe ¢iua de 2/14 Augustŭ a. c.

Este forte riscatŭ ceea ce face „Ellenzek," când deoparte ne asigură, „că pressa e liberă," de altă parte declară pressa naționalitățilorŭ nemaghiare *en bloc*, fără de nicĭ o deosebire, ca periculósă nației maghiare.

Este lucru riscatŭ în ce privesce afirmarea că avemŭ libertatea pressei, căcĭ ne dă sĕ cunóscemŭ, că fóia memorată maghiară are în vedere numai și numai libertatea, de care se bucură ea și sóțele ei, carĭ ațîță mereu și cu tótă puterea în contra nóstră, fără a fi trase vreodată la rĕspundere, și câtŭ pentru pressa nemaghiară constată numai. că nu merge ca pentru ea și numai pentru ea sĕ se 'ntroducă censura din vremile lui Bach, ci trebue sĕ fiă și ea suferită... până când le va plăcé domnilorŭ procurorĭ.

Stămŭ rĕu însĕ cu „pressa liberă" décă foile nemaghiare suntŭ numai suferite. Acésta o vorŭ concede-o și gazetarii maghiarĭ dela „Ellenzék."

In fondŭ, „Ellenzék", vrêndŭ sĕ constate, că pressa naționalităților nemaghiare este o calamitate pentru Maghiarĭ, n'a făcutŭ alta decâtŭ a incuragiatŭ pe domnii procurorĭ, de a o prigoni din nou.

Dér ce sĕ mai ¢icemŭ de „Ellenzék", când cu inima sfășiată a trebuitŭ sĕ vedemŭ, că chiar și din mijloculŭ nostru se ridică vocĭ în contra ¢iaristiei române și a atitudinei sale.

Amintimŭ aicĭ numai faimósa circulară a Archiepiscopului din Sibiiu și declararea din urmă a părinților din consistoriulŭ oradan, că „nu consémt" cu toile române în cestiunea gimnasiului din Beiușŭ.

Décă domnii procurorĭ în zelulŭ lorŭ, de a feri „interesele naționale maghiare" de periculele închipuite, s'au aflatŭ îndemnațĭ a porni o nouă campaniă în contra ¢iarelorŭ române, de sigurŭ, că acele enunciațiunĭ durerose n'au contribuitŭ a le stêmpĕra mânia și a-i face sĕ respecteze mai multŭ libertatea de pressă.

Grele vremurĭ străbate a¢ĭ presa română din Ardélŭ, când se vede deodată pusă între douĕ focurĭ.

De dușmanĭ ne vomŭ sci feri, dér cine sĕ ne ferésca de ai noștri."

Cu tóte acestea nu vomŭ pierde nicĭ unŭ momentŭ curagiulŭ pentru lupta sfântă ce o purtămŭ; suntemŭ și rĕmânemŭ tarĭ în consciința nóstră, că todéuna numai pentru dreptate și adevĕrŭ amŭ stăruitŭ, că nu ne-amŭ abătutŭ nicĭodată din cărarea, ce este prescrisă cetățénului pĕtrunsŭ de datoria sa, într'unŭ statŭ constituționalŭ.

Și ¢ice-se, că trăimŭ într'unŭ astfelŭ de statŭ și „că ne bucurămŭ" de libertatea constituțională a pressei !!

Revista politică.

Dinăuntru. Au isbutitŭ guvernulŭ și organele lui a da o lovitură de mórte institutiunei comunității de avere a *grănițerilorŭ năsĕudenĭ*, de ce sĕ nu le succédă a nimici și institutiunea comunității de avere a *grănițerilorŭ caransebeșenĭ*, cimentată cu sângele vitejilorŭ grănițerĭ românĭ vĕrsatŭ pe câmpurile de bătaiă? Așa șĭ-au gânditŭ ei și au și începutŭ sĕ sgudue temeliile comunității de avere caransebeșene. Fișpanulŭ Jakabffy a găsitŭ cu cale sĕ critice purtarea comitetului, pe ai cărui membri îi tractéză ca pe nisce funcționarĭ comunalĭ; sĕ-i impună comitetului, ca în afacerĭ de disciplină sĕ însciințeze mai ântêiu pe viceșpanulŭ și hotărîrĭ sĕ nu aducă în meritulŭ lucrului; ba tóte hotărîrile privitóre la relațiile de avere, la contracte, séu la alte afacerĭ sĕ le aștérnă spre aprobare autoritățilorŭ comitatense. In contra acestorŭ disposițiunĭ volnice comunitatea de avere a protestatŭ, dér ministrulŭ a aprobatŭ volniciile pașalei comitatului, *amenințândŭ chiar comunitatea, că o va desființa.* „Pesti Naplo" o spune curatŭ, că e vorba de a se face aceloșĭ lucru, ce s'a făcutŭ cu averea Năsĕudenilorŭ și impută guvernului, că n'a sdrobit'o până acum, cu alte cuvinte, suntŭ minciunĭ tóte câte le scriu foile unguresci și le impută regimulŭ și satrapii lui comitetului comunității de avere, că acesta ar folosi banii și influința lui pentru „agitațiunĭ naționale", ci e vorba d'a li-se lua Românilorŭ caransebeșenĭ dreptulŭ de a dispune liberŭ și neîmpiedecațĭ de averea lorŭ, e vorba de a face ca cu timpulŭ sĕ nu o mai pótă folosi în interesulŭ culturei lorŭ naționale.

Dinafară. O scire sensațională aduce „Kreuzzeitung" din Berlinŭ. Se ¢ice, că între ministrulŭ rusŭ de resbelŭ d. Vanovsky și între bărbații conducĕtorĭ ai Franciei se face de unŭ timpŭ încóce unŭ întinsŭ schimbŭ de scrisorĭ și depeșĭ. Se crede, că e vorba de *stabilirea baselorŭ pentru o alianță între Francia și Rusia*, de aceea ministrulŭ rusŭ de rĕsboiu a întratŭ în corespondență cu ministrulŭ francesŭ de rĕsboiu, d. Freycinet, și cu generalii francesĭ Saussière și Mirabéle.

„Echo de Paris" spune, că ministrulŭ francesŭ de resbelŭ ar fi datŭ or-

---

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

Flórea din Brenta.

Novelă de *F. de Gaudy*.

In nicĭ unŭ anŭ, de când ţinŭ minte ómenii nu au fostŭ tinerii din Padua, adecă d-nii studențĭ ai renumitei universităţĭ, atâtŭ de temĕtorĭ de Dumne¢eu, ca în anulŭ 1808.

Nu vrêu sĕ ¢icŭ dóră, că mai înainte tinerii din Padua ar fi fostŭ ateiștĭ, dér evlavia lorŭ nu semĕna cu a celorlalțĭ ómenĭ cinstițĭ, ci era de o natură originală. Causa acestei abaterĭ, credŭ, că am aflat'o în aceea, că pentru doctorii în dreptŭ și în filosofiă, ¢iua de 24 de óre e prea scurtă; cum póte veni unŭ tênĕrŭ la biserică sĕ se róge, când elŭ petrece o jumătate de ¢i jucândŭ cărțĭ, ér cealaltă jumĕtate de ¢i o petrece prin birturĭ. Anulŭ 1808, după cum am spusŭ, aduse cu sine o metamorfosă (schimbare) fericită în toțĭ aceia, carĭ erau supușĭ torturei de a se rade odată pe sĕptĕmână.

La unspre¢ece óre era vechiulŭ Colegio del Bo părăsitŭ și roiulŭ elevilorŭ încunjura statua equestră a generalului Gatamelata, apoi pe piața Sant' Antonio se îndesau pe ușița bisericei și umplură îndată tótă capela, încâtŭ nu mai era locŭ nicĭ pentru unŭ acŭ.

Causa acestei îndesuelĭ nu era nicĭ evlavia cea mare, nicĭ frica de coleră (bóla, care veni după 20 anĭ), ci numai speranța de-a vedé pe tênĕra de 19 anĭ Eufemia Pappagali, care obicĭnuia, ca în ora aceea sĕ asculte liturgia.

Slavă Domnului, erau destule fete frumóse în Padua, dér Eufemia era cea mai frumósă. Décă unŭ străinŭ întra în *Stella d'Oro* séu în *Imperatore* și întreba pe servitorulŭ despre notabilitățile orașului, întâiu era numele Eufemiei Pappagali, apoi venia Santo Pratto della Valle, Palazzo della Giustizzia și apoi celelalte curiosități până la pisica umplută cu paie din Argua.

Și pe sufletulŭ Sf. Filipo Neri! acestŭ locŭ onorificŭ îlŭ și merita ea. Era cea mai drăgălașă blondină, pe care șĭ-o putea închipui cineva. Genele-i aurii încadrau nisce ochĭ vinețĭ închișĭ: gura ei — talia ei — dér ce totŭ flecărescŭ atâtŭ; — după cum doresce cineva sĕ audă o operă a faimosului Rossini, așa doria oricine o vedea pe Dufemia. V'aș puté spune, că fruntea ei întrecea pe a ¢eiței capitoline, Venus, brațulŭ ei întrecea în eleganță și frumseță pe al Hebei Palazzo Albrizzi, făcută de celebrulŭ Canova. Fiă-care dintre iubiții mei cetitorĭ sĕ-șĭ închipuiască pe prima sa iubită din tinerețe, și îndată'șĭ va face ideă despre Eufemia, și fiecare dintre amabilile mele cetitóre sĕ se uite în oglindă — numai așa îmĭ va succede sĕ facŭ icóna fidelă a frumósei Eufemia, numită *flórea din Brenta.*

Tatălŭ Eufemiei, domnulŭ Pantaleone Pappagalli, era bărbierŭ — dér nu între cei de rêndŭ. Nu numai împrejurarea, că era tatălŭ Eufemiei, dér și aceea, că întrunia în sine tóte defectele clasei sale, îlŭ făcea renumitŭ. Salonulŭ sĕu de bărbieriă, care era vecinŭ cu casa Tronto-Pappa-Fava, era în tótă bună vremea plinŭ de mușterii și de curioșĭ. Eu unulŭ nu sciu, carĭ dintre dênșii aveau mai multă causă de a fi mulțămițĭ de serviciulŭ Signorului Pantaleone. Despre aceea, că mâna măestrului aluneca cu briciulŭ de Birmingham pe obrajii mușteriilorŭ, că rêndunică pe suprafața apei — acésta toțĭ o recunosceau cu unanimitate.

Două¢ecĭ de galbini venețianĭ a promisŭ măestrulŭ, publicândŭ prin ¢iare, aceluia, care ar fi afirmatŭ, că a fostŭ cândva tăiatŭ de dênsulŭ. Banii zăceau însĕ mai bine ca o comóră fermecată. Elŭ slobo¢ia sânge cu ochii închișĭ, după cum arăta chipulŭ de pe firma sa. Nimenea afară de elŭ și de fiulŭ sĕu Toma, frate geamĕnŭ cu Eufemia (între parantesă fiă ¢isŭ, unŭ ștrengarŭ și unŭ leneșŭ) nu posedă măestria de a tunde și rade, de a frisa pĕrulŭ și apoi a'lŭ unge cu esențe florentine.

Pentru bulevardiștii, carĭ o jumĕtate de ¢i umblau prin salonulŭ lui Pantaleone, avea o deosebită atențiune. Avea la disposiță ¢iare milaneze și venețiane, „*Curierulŭ din Padua*", și mai scie sfinții câte ¢iare. Pe pereți erau atêrnate guitare, cu carĭ acompania măestrulŭ Pappagali în órele sale libere *canzonnetele* sale. Dintre mușterii mai micĭ, unulŭ nu asculta cântecele sale, dér cu atâtŭ mai multŭ ascultau poveștile sale.

Și într'adevĕrŭ, cunoscințele esacte ale bĕtrânului Pantaleone, despre totŭ ce se petrecea erau de admiratŭ. Chiar și aceia, carĭ nu puneau nicĭ unŭ prețŭ pe mofturĭ de acestea și pe cetirea ¢iarelorŭ, cercetau salonulŭ lui Pantaleone. Camera de alăturea ascundea în sine unŭ completŭ asortimentŭ de butelii, a carorŭ etiquete ațîțau gustulŭ clienților, precum *Rosoglio, Aqua doppia d'Amandorle*,

dinŭ, ca *în casŭ de mobilisare* a armatei francese și într'unŭ scopŭ instructivŭ, sĕ fiă alăturate la fiă-care regimentŭ activŭ corĕspundĕtorŭ câte douĕ batalióne din fiă-care regimentŭ teritorialŭ.

Diarulŭ englesŭ „Times“ spune, că ministrulŭ preşedinţe bulgarŭ, Stambulov, a înaintatŭ Porţii unŭ *proiectŭ de alianţă*, prin care se propune şi se condiţionéză încheierea unei *alianţe între Turcia şi Bulgaria.* Proiectulŭ cuprinde următórele puncte: 1.) Pórta sĕ întărescă alegerea de principe a lui Ferdinand şi sĕ se oblige, ca sĕ apere în câtŭ îi stă în putinţă pe cale diplomatică şi cu mijlóce militare independenţa Bulgariei; 2.) sĕ se înfiinţeze episcopate bulgăresci în tóte acele ţinuturĭ ale Macedoniei, în carĭ maioritatea poporaţiunei o compune elementulŭ bulgarŭ, adecă în districtele Veles, Samakovo, Skoplye şi Ocbrida; 3.) Bulgaria se obligă, că în casulŭ când Turcia ar fi atacată, orĭ şi din care parte, va pune la disposiţia Sultanului o armată celŭ puţinŭ, 60,000 ostaşĭ şi tóte spesele întreţinerei acestei armate le va suporta Bulgaria.

In Londra se ţine de câteva dile *congresulŭ pentru pace*, la care iau parte delegaţĭ trimişĭ de tóte puterile europene. La 24 Iulie n. s'a născutŭ o vehementă dispută între delegaţii francesĭ şi germanĭ. Senatorulŭ francesŭ Trarieur a recunoscutŭ, ce-i dreptŭ, folosulŭ comitetului, care se ocupă de studiarea importantelorŭ cestiunĭ, dér a declaratŭ, că *până când Alsaţia-Lotaringia nu va fi neutralisată*, Francia va fi nevoită a şĭ păstra atitudinea ei ostilă neschimbată. Deputatulŭ germanŭ Dohran, a rĕspunsŭ, că poporulŭ germanŭ nicĭ-odată nu va accepta o altă stare de lucrurĭ decâtŭ cea de adĭ, şi va susţiné *status quo* totdéuna. — Aşa-déră congresulŭ pentru pace bate apa'n piuă fără nicĭ unŭ folosŭ.

O nouă *broşură politică* a apărutŭ în dilele trecute în Berlinŭ sub titlulŭ „Post tenebras lux“ (După întunecime lumină) Broşura acésta combate ideia altei broşurĭ (Cedant arma togae) care a apărutŭ înainte de asta cu câteva lunĭ, că adecă Germania pentru susţinerea păcei sĕ se îmbrăţişeze cu Rusia. Acéstă deslegare ruşinósă a problemei păcei — dice broşura „Post tenebras lux“ — ar face ca Rusia sĕ esploateze pe Austro-Ungaria, ér Germania ar fi osîndită la o robiă politică din partea Romanovilorŭ şi camarilei. O astfelŭ de umilire Germania ar refusa-o tot-déuna. Mai bine ar fi o înţelegere cu Francia, fiind-că şi aşa nu se potŭ continua în vecĭ înarmările. Unŭ singurŭ modŭ este de a se delătura periculul, ce ameninţă Europa: neutralisarea Alsaţiei-Lotaringiei, sub domnia unui prinţŭ din familia Hohenzollern; Germania sĕ renunţe la deptulŭ ce şi l'a câştigatŭ prin ocupaţiune, ér Francia de speranţa de a avé érăşĭ acele provincii. De sigurŭ, că nicĭ una din cele douĕ ţĕrĭ nu va primi propunerea autorului anonimŭ alŭ broşurei, dér e mai pe susŭ de orĭ ce îndoiélă, că ideile autorului vorŭ întêmpina simpatii în Germania.

O altă broşură politică a apărutŭ în dilele acestea, despre care se vorbesce fórte multŭ în Roma. Broşura se ocupă cu tripla alianţă şi este eşită dintr'o pénă diplomatică-consulară. Autorulŭ acestei broşurĭ e de credinţă, că décă în Iunie 1886 s'ar fi făcutŭ mobilisarea generală a armatei italiene, de bună sémă s'ar fi constatatŭ, că armatele suntŭ disciplinate, dér cadrele ofiţerilorŭ suntŭ necomplete. Eşirea Italiei din tripla alianţă, dice autorulŭ, ar aduce imediatŭ unŭ *rĕsboiu fatalŭ cu Franţa*, care cu orĭ-ce preţŭ voesce unŭ rĕsboiu şi folosesce tóte mijlócele pentru a împinge pe Italia sĕ se isoleze de puterile centrale. Greutatea armaturei este aşa de colosală, încâtŭ autorulŭ crede, că ea nu va puté s'o mai ducă multŭ, mai alesŭ, că Francia silesce la înarmărĭ continue şi marĭ pe celelalte puterĭ. Situaţiunea de faţă decĭ numai atuncĭ s'ar puté schimba, când tripla alianţă din defensivă (apĕrătóre) va deveni ofensivă (atăcătóre). Autorulŭ broşurei nu se scie cine-i, dér se dice, că este o persónă fórte autorisată.

SCIRILE DILEI.

Procese de pressă. Procurorulŭ regescŭ ung. din Têrgu-Mureşului a găsitŭ cu cale sĕ intenteze procesŭ de pressă „Gazetei Transilvaniei“. In dilele aceste au fostŭ ascultaţĭ de judele de instrucţiă din locŭ directorulŭ fóiei nóstre, precum şi autorulŭ articulului, şi adĭ au şi primitŭ citaţiunea de a se înfăţişa amêndoi la 14 Augustŭ înaintea juriului din Cluşiu, unde se va judeca procesulŭ. De asemenea i-s'a intentatŭ procesŭ de pressă şi „Tribunei“, precum ne spune acéstă fóiă, şi redactorulŭ ei responsabilŭ a fostŭ ascultatŭ de judele de instrucţiă din Sibiiu.

* * *

Agitărĭ în contra şcólelorŭ nóstre. „Egyetertes“ strigă, că Protopresbiterulŭ gr. or. românŭ din Butinŭ voesce cu totŭ adinsulŭ sĕ înăbuşescă simţĕmêntulŭ maghiarŭ. La şcóla din Butinŭ a luatŭ josŭ tablele maghiare, pe învĕţătorii, carĭ s'au nisuitŭ a-şĭ câştiga merite în învĕţarea limbei maghiare, i-a admoniatŭ „între patru ochĭ“ şi nu numai în Butinŭ, dér şi în comunele învecinate a lucratŭ astfeliu, şi pe acei învĕţătorĭ, carĭ s'au ostenitŭ pentru maghiarismŭ, i-a aşedatŭ dreptŭ pedépsă în posturĭ mai rele.

Ce scopurĭ infernale vorŭ fi mai avêndŭ duşmanii şcólelorŭ nóstre.

* * *

„Oláh kivándorlás“. (Emigrare valahă) Din Turda i-se scrie lui „Erd. Hird.“, că de unŭ timpŭ încóce poporaţiunea română din comitatulŭ Turda-Arieşŭ emigréză în România, mai alesŭ în Dobrogea. Emigrările se facŭ în numĕrŭ mai mare din jurulŭ comunelorŭ Lupşa şi Trăscău. Causa emigrărei este noua lege silvanală care opresce poporaţiunei păşunarea vitelorŭ în pădurĭ şi opresce a se lua fiă şi numai crengă din pădure. Lui „Erd. Hrd.“ se 'nţelege, că şi de astă-dată îi flutură înaintea ochilorŭ „agenţĭ“, carĭ cutreeră cete întregĭ ţinuturile locuite de Românĭ. In sĕptĕmâna trecută au plecatŭ *dece carĕ* cu emigranţĭ spre România. C'o sĕptĕmână înainte au plecatŭ alte *optŭ* căruţe din ţéră ducêndŭ pe Valahii, carĭ aştéptă o sórte mai bună. „Erd. Hrd.“ apoi trage atenţiunea autorităţilorŭ asupra acestorŭ „uneltirĭ ruşinóse“, dér mai alesŭ atrage atenţiunea guvernului. — Este timpulŭ supremŭ sĕ-şĭ deschidă ochii guvernulŭ. Nu presupuşii „agenţĭ“, ci lipsa de câştigŭ şi de hrană mână pe bieţii ómenĭ peste graniţă.

* * *

Grindină mare. Din Sângerulŭ de Câmpiă ni-se împărtăşesce trista scire, că Marţa trecută o grindină îngrozitóre de mărimea ouĕlorŭ de găină, ba chiar şi de gâscă, a nimicitŭ cu desĕvîrşire frumósele sĕmĕnăturĭ dela câmpŭ, aşa că n'a rĕmasŭ chiar nimicŭ. Locuitorii suntŭ fórte deprimaţĭ, mai alesŭ pentrucă şi în anulŭ trecutŭ, din causa secetei, au avutŭ fórte puţine bucate, aşa că parte din ei au fostŭ siliţĭ a emigra în România pentru a-şĭ căuta hrana de tóte dilele, ér cei rĕmaşĭ acasă au sĕrăcitŭ cu desĕvîrşire şi au întratŭ în datorii. — Nu mai puţinŭ tristă este şi scirea împărtăşită nouĕ din Uroiulŭ sĕcuescŭ, alŭ căruia hotarŭ asemenea a fostŭ în sĕptĕmâna acésta pentru a 2-a oră bătutŭ de grindină.

* * *

Paguba pricinuită de grindină în Ciucŭ este: în Ciucŭ-Tapolţa de 92.000 fl., în Ciceu de 21.368 fl., în Olafalău de 25,335 fl. 10 cr., în Ciomortanŭ de 8900 fl., în Vardotfalău de 35.092 fl. 35 cr., în Ciobotfalău de 11.090 fl. 90 cr., în Ciuc-Sân-Miclăuşŭ de 17.319 fl., în Borşova de 48.280 fl., în Delne de 29.088, cu totulŭ 288.573 fl. 35. cr. Pentru acoperirea acestei enorme pagube, ministerulŭ ung. de interne a datŭ 500 fl. Fiind-că şi colectele dau unŭ resultatŭ slabŭ, pe poporaţiunea păgubită o aştéptă marĭ nevoi.

Darŭ. Maiestatea Sa a dăruitŭ bisericelorŭ gr. or. române din Doboli infer., Osvainŭ şi Nucetŭ câte 100 fl. pentru scopurĭ bisericescĭ şi scolare.

* * *

Fabrică de prafŭ fără fumŭ se va construi în Pojunŭ. Ministeriulŭ a aprobatŭ planurile. Construcţiunea trebue sĕ fiă gata în Noemvre, deórece fabrica e obligată prin contractŭ sĕ predé la primăvéră o mare cantitate de prafŭ pentru armată. Acum se lucréză la unŭ peronŭ balisticŭ de împuşcatŭ pentru tunurĭ cu prafŭ fără fumŭ.

* * *

Pădurile năsĕudene şi bistriţene s'au datŭ spre esploatare, pe timpŭ de 15 anĭ, societăţii pe acţii de industriă de lemne din Cluşiu, care a încheiatŭ deja contractulŭ cu erarulŭ.

* * *

Timbre false. De câtva timpŭ s'au pusŭ în circulaţiune timbre false de 10 fl., făcute cu creonŭ (cerusă), colóre şi tuşŭ. Esecutarea lorŭ e chiar măéstră. Se presupune, că falsificatorulŭ e totŭ acelŭ individŭ, care în anulŭ acesta a pusŭ în circulaţiune douĕ bancnote de câte 50 fl. Acestŭ falsificatorŭ a fostŭ liberatŭ din temniţă numai la finele anului trecutŭ după o închisóre de 4 anĭ. Poliţia încă n'a pututŭ pune mâna pe elŭ.

* * *

Revisuirea legii pensiunilorŭ învĕţătorescĭ. „Egyetertes“ spune, că în sesiunea de tómnă a dietei ung. va presenta ministrulŭ de instrucţiune unŭ proiectŭ de lege privitorŭ la cestiunea pensiilorŭ învĕţătorescĭ. Timpulŭ de serviciu de 40 anĭ se menţine, după care pensia e de 300—600 fl. Invĕţătorii, carĭ după léfa lorŭ n'arŭ puté pretinde o pensiă de 600 fl., şĭ-ar puté asigura acéstă pensiune printr'o mică contribuţiă anuală. Contribuţia regulată de pensiă se dice, că va fi în viitorŭ de 2 fl.

* * *

Agio vamalŭ pentru plăţile, ce se facŭ în argintŭ la vămĭ, s'a stabilitŭ cu $16\frac{1}{2}$ pentru luna Augustŭ.

* * *

Convocărĭ. Adunarea generală a „Associaţiunei Transilvane“ este convocată pe diua de 15 (27) Augustŭ în *Reghinulŭ săsescŭ*. — Adunarea generală a Despĕrţămêntului XI (Sĕlagiu) alŭ „Associaţiunei“ este convocată pe 4 Augustŭ s. n. în *Supurulŭ de susŭ*. — Adunarea generală a Despărţĕmêntului X (Cluşiu) este convocată pe 3 Augustŭ st. n. în *Aghireşiŭ*. — Adunarea generală a Despărţĕmêntului VI (Deva) alŭ „Associaţiunei este convocată pe 10 Augustŭ st. n. în *Hondolŭ*, unde cu acea ocasiune se va da şi unŭ balŭ. Toţĭ Ro-

---

Cognac, *Marsala*, etc. Şi fiindcă preţurile erau moderate, odaia de alăturea era în tótă bună vremea plină de consumătorĭ.

E lesne de înţelesŭ, că averea măestrului Pappagali, sub asemenea împrejurărĭ, crescea din di în di. Casa în care locuia era de multŭ proprietatea sa. In scurtŭ timpŭ îşĭ cumpĕră şi douĕ vii, dintre carĭ una frumósă lângă pórta Vicentină, pe lângă acésta, după spusa ómenilorŭ bine informaţĭ, mai depuse şi o sumă bunicică în *cassa Monte di pietà.* Cu unŭ cuvêntŭ Pantaleone era unŭ omŭ bogatŭ.

Deşi partea cea mai mare a averei sale avea sĕ o mulţămescă înflorirei meseriei sale, nu trebue trecutŭ cu vederea, că elŭ când îşĭ deschidea atelierulŭ sĕu, avea unŭ motivŭ puternicŭ la acésta. Măestrulŭ Pappagali fusese în decursŭ de 20 de anĭ factotum pentru studenţĭ. Elŭ începù mai întâiu sĕ cureţe hainele şi ghetele lorŭ, şi în scurtŭ timpŭ prin desteritatea sa se făcù necesarŭ clienţilorŭ sĕi. Décă cumva îi espira cuiva terminulŭ de plată alŭ unei poliţe, Pantaleone îi da câte unŭ bunŭ sfatŭ, avêndŭ totdéuna la disposiţiă câte o sumă de banĭ pentru împrumutare; sĕ vorbia că numai odată a cerutŭ 75 la sută pentru munca sa. Se întêmpla vre-o aventură amorósă, îndată Pantaleone se angagia a învinge tóte obstaculele. Elŭ cunoscea pe toţĭ părinţii fetelorŭ frumóse, când mergeau la cafenea, sĕu la biserică, cunoscea dilele onomastice ale tuturorŭ fetelorŭ frumóse din Padua, îngrigià de buchete şi confeturĭ, secunda pe mandolină, ţinea scara amoresaţilorŭ pe la feréstră, lua forma cheilorŭ în céră — cu unŭ cuvêntŭ era liferantulŭ aprópe întregei universităţĭ.

Mai târdiu Pantaleone nu voia sĕ mai scie nimicŭ despre perioda aventuriósă a vieţei sale. Când şedea în câte o sară cu prietinii sĕi, de aceeaşĭ etate ca şi dênsulŭ, în odaia de alăturea, pe când Vino di Braganzza începea sĕ înroşescă nasurile şi sĕ deslege limbile, se putea întêmpla, că atuncĭ se istorisescă cutare sĕu cutare aventură cu unŭ surîsŭ misteriosŭ. Aceste mărturisirĭ confidenţiale deveniră cu atâtŭ mai rarĭ, cu câtŭ copiii sĕi cresceau mai tare. Din contră acum era în stare se vorbescă óre întregĭ în contra moravurilorŭ stricate ale tinerimei actuale, şi sĕ preamărescă timpurile de mai înainte. Cu o deosebită amărăciune vorbia elŭ despre modulŭ de vieţă alŭ domnilorŭ studenţĭ şi despre nĕcasurile ce au întimpinatŭ părinţii aceia, carĭ aveau câte-o fată mai frumuşică.

Dĕu, avea dreptate bĕtrânulŭ măestru. In fiă-care diminéţă îndată ce-şĭ deschidea prăvălia, vedea pe păretele casei sale afişate sonete, în onórea fiicei sale, numită flórea din Brenta; orĭ unde priviai dai de versurĭ ca: fiore, amore; sospiri, martiri.

Oraşulŭ Cremona abia mai putea lifera mandoline în loculŭ celorŭ sparte în timpulŭ nopţii, ér Siena nu mai era în stare sĕ înlocuéscă spadele frânte. De sine se înţelege, că din causa musicei şi a duelurilorŭ, vecinătatea nu prea putea durmi.

Podesta îlŭ admonià de mai multe-orĭ pe Pappagali dicêndu-i, că séu sĕ-şĭ mărite fata, séu sĕ o bage într'o mănăstire. Pappagali ocăria pe nevastă-sa şi acésta pe Eufemia. La totŭ sgomotulŭ şi larma de pe stradă nimenea nu era mai nevinovatŭ ca Eufemia. Când mergea diminéţa la biserică, faţa ei drăgălaşă era acoperită cu unŭ vĕlŭ albŭ; când intra în biserică îşĭ îndrepta paşii către mormêntulŭ Sf. Antonio, fără ca sĕ se uite nicĭ în drépta nicĭ în stânga; săruta apoi plăcile de porfirŭ, îngenunchia la rugăciune şi la spovedaniă şi apoi érăşĭ cu evlaviă se întorcea acasă. Altădată nicĭ nu eşia afară din casă, dér nicĭ la feréstră nu se arăta.

Nicĭ unulŭ dintre tinerĭ nu se putea lăuda, că ar fi căpĕtatŭ vre-unŭ zîmbetŭ séu vre-o privire dulce.

Astfelŭ stĕtură lucrurile până la anulŭ 1808, în luna, în care după cum se scie, se ţine unŭ têrgŭ mare şi o alergare de cai. Acésta este sĕrbătórea cea mai mare a Paduanilorŭ şi străinii vinŭ din depărtare ca sĕ ia parte la ea. Presupunêndŭ, că mare parte dintre voi, stimabilĭ cetitorĭ, măcarŭ odată pe anŭ veţĭ fi venitŭ pe canalulŭ Brenta până la Padua, nu mai trebuie ca sĕ descriu nicĭ măréţa pieţă, nicĭ cele 80 de statue de marmură ale ei, carĭ stau acolo în umbra ulmilorŭ, ba chiar nicĭ biserica Santa-Giustina. Décă aţĭ negligeatŭ sĕ veniţĭ vre-odată la festivitate, vĕ sfătuescŭ, ca altă-dată sĕ nu vĕ pară rĕu de şése lire, dusu şi întorsulŭ — vĕ spunŭ, că merită atenţiunea vóstră.

mânii iubitorĭ de cultura poporului nostru suntŭ invitațĭ a lua parte la aceste adunărĭ.

*
* *

Corulŭ metropolitanŭ din Iașĭ de sub conducerea d-lui *Gavr. Musicescu*, va cânta mâne diminéța în biserica Sf. Nicolae din Scheiu.

*
* *

O furtună a pricinuitŭ marĭ stricăciunĭ în hotarele comunelorŭ Vadŭ, Bogatŭ ș. a.

*
* *

Altoi pentru arsura de splină. Ministrulŭ ung. de agricultură face cunoscutŭ, că institutulŭ Pasteur-Chamberland din Viena, care produce altoi în contra arsurei de splină la vite și orbalțului (unŭ felŭ de pojarŭ la porcĭ) s'a mutatŭ la Pesta, cheulŭ Rudolf Nr. 7, și pentru animale mai marĭ, caĭ și vite, se vinde în bucățĭ altoiulŭ cu 30 cr. și pentru animale mai micĭ, oi și porcĭ, cu 10 cr.

*
* *

Ucigașii țĕranului Gavrilă Manciu, omorîtŭ în dilele trecute în pădurea Clușiu-Mănășturului, suntŭ descoperițĭ: e nevastă-sa și Gavrilă Marcu, care avea cu ea relațiunĭ neertate. Amêndoi ucigașii aruncă vina unulŭ asupra celuilaltŭ. Ucisulŭ a fostŭ împușcatŭ în pântece și în capŭ, ér cadavrulŭ lui a fostŭ ascunsŭ de ucigașĭ într'o tufă.

*
* *

Duelŭ sângerosŭ. Doi tinerĭ diariștĭ din Seghedinŭ s'au duelatŭ pentru o notiță neînsemnată din diarŭ. Gardonyi se repedi la contrarulŭ sĕu Ujlaki cu sabia, acesta se retrase, și alunecândŭ, cădŭ. Deși secundanții strigară sĕ stea pe locŭ, Gardonyi dete contrarului sĕu cădutŭ josŭ două loviturĭ de sabiă, de'i tăiă córdele, vinele și clavicula. Secundanțiĭ, carĭ au vrutŭ sĕ'mpedece fapta, au fostŭ de asemenea rănițĭ. In contra „cavalerului" Gardonyi s'a pornitŭ cercetare. Ujlaki e greu rănitŭ.

*
* *

Stipendii. Cu începutulŭ anului școlarŭ 1890/91 suntŭ de conferitŭ două stipendii de câte 500 fl. din fundațiunea „Moga" pentru studiulŭ de filosofiă orĭ de dreptură. Aspiranții la aceste stipendii au sĕ-șĭ aștérnă suplicele la consistoriulŭ archidiecesanŭ în Sibiiu până la 10 Augustŭ a. c. calend. vechiu. Suplicanții au a mai numi în suplicele lorŭ tot-odată și institutulŭ de învĕțămêntŭ, la care voescŭ a-șĭ face studiile.

Din România.

Coresp. part. a „Gaz. Trans."

Bucurescĭ, 12 (24) Iulie.

Articululŭ apărutŭ într'unulŭ din numerele trecute ale „Gaz. Trans." cu privire la ocuparea catedrei de „Istoria și literatura Românilorŭ până la Mihaiu Bravulŭ" dela Universitatea din Bucurescĭ a avutŭ efectulŭ doritŭ.*)

Ministeriulŭ școlelorŭ spre a deschide cale ómenilorŭ competențĭ pentru ocuparea acestei catedre, a luatŭ mĕsurĭ de a fi pusă la concursŭ pe diua de 15 Augustŭ 1891, care se va ține cu aspiranții, ce se vor presenta înaintea juriului examinatorŭ, ce se va institui la timpŭ la Universitatea din Iașĭ.

Totŭ în acelașĭ timpŭ și totŭ la Universitatea din Iașĭ se va ține și concursulŭ pentru ocuparea catedrei de „*Limbile Slavice*" înființată din nou la facultatea de litere și filosofiă dela Universitatea din Bucurescĭ.

Sperămŭ, că nu vorŭ lipsi aspiranțĭ competențĭ spre a ocupa cu demnitate, prin concurență, aceste catedre atâtŭ de importante la Universitatea nóstră.

Până la resultatulŭ concursului d-lŭ Șăineanu va funcționa numai ca suplinitorŭ la prima catedră indicată mai susŭ. Domnia-sa e unŭ tĕnĕrŭ abia eșitŭ de pe băncile școlei, fără a da dovedĭ despre studii aprofundate pe terenulŭ istoricŭ și alŭ literaturei nóstre. Scrierile sale de păn'acum suntŭ mai multŭ numai nisce exercițiĭ de începĕtorŭ, și pe care d-sa după o esperiență mai îndelungată și studii mai seriόse va trebui sĕ le refacă spre a evita de a veni în conflictŭ cu sciința seriósă.

Chiar dilele acestea s'a încinsŭ asupra gramaticei sale o discuțiune seriósă în diarulŭ „*Constituționalulŭ*", și rĕspunsulŭ datŭ de d-lŭ Șăineanu competentelui criticŭ, N. Barbu, a făcutŭ cea mai urîtă impresiune în lumea cultă și instruită. D-lŭ Șăineanu în rĕspunsulŭ sĕu se abate dela obiectulŭ criticei și în locŭ de argumente se folosesce de cuvinte banale și triviale la adresa adversarului sĕu, imputându-i prin frase sforăitóre, că n'ar sci românesce, fiindŭ-că ar fi învĕțatŭ acéstă limbă în Blașiu și Brașovŭ, ér nu în cartierulŭ jidovescŭ din Têrgulŭ Cucului, unde în locŭ de *apă rece* se dice **apă frigurósă**; *a înghețatŭ apa*= **a frigurîtŭ apa** și **zăcășie** în locŭ de *trândăvie*.

In acéstă afacere literară voiu reveni în colónele „*Gazetei*" consacrândŭ-i unŭ articulŭ, fiindŭ-că *Gramatica limbei latine*, afară de greșelele ce le conține, și pe care d-lŭ Barbu le-a indicatŭ cu multă erudițiune, mai are și tendență anti-românéscă, care nu póte fi trecută cu vederea, décă voimŭ ca tinerele generațiunĭ în privința patriei, religiunei și naționalității sĕ fiă ocrotite de molipsirea învĕțăturilorŭ judaice: *ubi bene, ibi patria.*

Unŭ Oltênŭ.

*) D-lŭ Urechiă, profesorŭ la facultatea de litere din Bucurescĭ, a înaintatŭ ministrului instrucțiunei publice unŭ protestŭ contra numirei d-lui Șăineanu, ca profesorŭ de istoria Românilorŭ la acea facultate, precum spune „România". — Red. „G. T."

Mama suferințelorŭ.

Diarulŭ „*Posta*" din Galațĭ publică următórele rêndurĭ:

Suntŭ figurĭ de acele în istoriă, dotate cu atâta abnegațiune și devotamentŭ, încâtŭ rĕmâi uimitŭ de atâtea sacrificii. Cetindŭ scrierile și viéța marelui scriitorŭ rusŭ *Leon Tolstoi*, rĕmâi înmărmuritŭ față cu atâta abnegațiune de a lăsa totulŭ pentru a merge în poporŭ, a-lŭ învĕța și a-lŭ educa.

Ei bine, una din aceste figurĭ atâtŭ de mărețe e fără îndoială *iubita și scumpa nóstră Dómnă Elena Cuza.*

Am visitatŭ acum două dile spitalulŭ „Caritatea", din ochĭ îmĭ curseră lacrimĭ fără voiă, când vĕduĭ acéstă figură blândă și iubitóre cu câtă bunĕtate și îngrijire spéla *Ea Insășĭ*, curăția și peptĕna pe micii copilașĭ pușĭ sub îngrijirea sa.

Vĕdêndŭ tóte acestea, ți-se umple inima, pe de o parte de durere, pe de alta de admirațiă nemărginită. De durero, cácĭ vedĭ pe una din dómnele cele mai marĭ ce amŭ avutŭ, că pierdênd totulŭ, caută sĕ'șĭ aline suferințele prin îngrijirea micilorŭ suferindĭ; de admirație, când vadĭ, că bunĕtatea și abnegațiunea acestei femei nobile póte sĕ mérgă până acolo, încâtŭ găsesce o plăcere de a'șĭ dedica cu totulŭ restulŭ dilelorŭ filantropiei desĕvêrșite.

Micii copilașĭ o iubescŭ pe Dómna atâtŭ de multŭ, încâtŭ tótă diua se învêrtescŭ pe lângă Măria Sa. Respectŭ înaintea acestei persóne prea înalte, care scie a sĕvêrși fapte într'adevĕrŭ marĭ.

Esamene la sate.

Din tractulŭ Betlénului (com. S. Dobéca) Iulie 1890.

Esamenele cu elevii din școlele confesionale gr. c. din tractulŭ Betlénului s'au ținutŭ sub președința M. O. D-nŭ Mihailŭ Făgărășianŭ, directorulŭ generalŭ alŭ tractului, ér ca referente a fostŭ d-lŭ Luca Blaga, învĕțătorŭ în Cociŭ. Decursulŭ și resultatulŭ esamenelorŭ este următorulŭ:

In 20 Maiu a. m. s'a ținutŭ esamenulŭ în comuna:

Cociu, unde funcționéză ca învĕțătorŭ însușĭ d-lŭ *L. Blaga*. Presențĭ la esamenŭ din 65 prunci obligațĭ au fostŭ 58. A luatŭ parte la esamenŭ d-lŭ preotŭ localŭ V. Mureșianŭ, precum și mai mulțĭ fruntașĭ românĭ din comună. Conformŭ planului de învĕțămêntŭ, esaminarea s'a făcutŭ din tóte obiectele. Resultatulŭ laudabilŭ. Pruncii s'au premiatŭ. —In aceeașĭ di p. m. s'a ținutŭ în comuna:

Mogoșmortŭ. Invĕțătorŭ: d-lŭ *Vasiliu Rusŭ*. Dintre 47 prunci obligațĭ, s'au presentatŭ la esamenŭ 42. S'a esaminatŭ din tóte obiectele prescrise, afară de fisică. Presențĭ au fostŭ d-lŭ preotŭ adm. Gr. Mureșianŭ și mai mulțĭ poporenĭ. Resultatulŭ bunŭ. — In 21 Maiu s'a ținutŭ esamenulŭ în:

Șirégŭ. Invĕțăt. d-lŭ *Vasiliu Chita.* Din 58 prunci obligațĭ la școlă s'au presentatŭ 47. S'a esaminatŭ din religiă, limba română, l. maghiară, computŭ și cântărĭ. Scrisorile de probă erau fórte frumóse. Óspețĭ: d-lŭ preotŭ localŭ Gr. Mureșianŭ, curatorulŭ-cantorŭ I. Mureșianŭ. Resultatulŭ esamenului peste totŭ a fostŭ fórte bunŭ. — La 21 Maiu p. m. urmă esamenŭ în:

Nimigea română. D-lŭ învĕțătorŭ *Drăganŭ* a ținutŭ esamenulŭ cu 35 prunci din 41 obligațĭ la școlă, esaminândŭ din tóte obiectele de învĕțămêntŭ prescrise. Cu deosebire scrisorile de probă au fostŭ escelente. Presențĭ la esamenŭ: d-lŭ preotŭ localŭ Neamțu și mulțime de poporenĭ. Resultatulŭ esamenului a fostŭ fórte bunŭ. — In 22 a. m. esamenŭ în:

Prislopŭ, unde d-lŭ învĕțătorŭ *Romulusŭ Cincea* a ținutŭ esamenulŭ cu 48 prunci din 55 obligațĭ. S'a esaminatŭ din tóte obiectele de învĕțămêntŭ afară de Fisică și Istoria patriei. Presențĭ la esamenŭ: d-lŭ preotŭ localŭ Popŭ și mai multŭ poporŭ. Cu deosebire cântările bisericescĭ au fostŭ prea frumóse. Resultatulŭ esamenului fórte bunŭ. —La 23 Maiu a. m. s'a ținutŭ esamenulŭ în:

Minthiulŭ românŭ, cu clasa I d-lŭ învĕț. *Ilie Petreanŭ*; școlarĭ: 57 din 61 obligațĭ la școlă; s'a esaminat din tóte obiectele prescrise pentru clasa acésta. Resultatulŭ fórte bunŭ, cu deosebire cantulŭ a succesŭ minunatŭ. Disciplina laudabilă. Presențĭ: d-lŭ preotŭ coop. I. Bulbucŭ, R. Cincea, învĕțătorulŭ Prislopului, și mai mulțĭ fruntașĭ din poporŭ. — După prândŭ s'a ținutŭ esamenulŭ cu clasa II-a. D-lŭ învĕțătorŭ primarŭ *Simionŭ Drăganŭ* a esaminatŭ pe copii din tóte obiectele de învĕțămêntŭ cu unŭ resultatŭ vrednicŭ de tótă lauda. Au escelatŭ cu deosebire în scrisorĭ de probă, în cântărĭ, durere, în limba maghiară, ér nu în cea română, care este temelia școlei și pe care d-nii învĕțătorĭ arŭ trebui sĕ pună mai mare însemnătate, decâtŭ pe orĭ-care altŭ obiectŭ de învĕțămêntŭ. Presențĭ la esamenŭ au fostŭ totŭ cei de dinainte. Copiiĭ s'au premiatŭ în amêndouĕ clasele cu cărțĭ și unelte de scrisŭ. — La 24 Maiu a. m. s'a ținutŭ esamenulŭ în:

Teure. D-lŭ învĕțătorŭ *Trifanŭ Dragomirŭ* a esaminatŭ pe copii din tóte obiectele prescrise cu unŭ resultatŭ fórte bunŭ. De față 62 de prunci din 71 obli-

---

In anulŭ 1808 a fostŭ sĕrbătórea acésta mai strălucită ca orĭ când. Imbuldéla ómenilorŭ era nemărginită. De pe balcónele și ferestrele tuturorŭ caselorŭ și palatelorŭ, carĭ încungiurau într'unŭ cercŭ largŭ piéța, atêrnau bogatele covóre, a cărorŭ colorĭ împestrițate representau când insemniile proprietarilorŭ, când tablourĭ atâtŭ din istoria sacră, câtŭ și din cea profană. Dealungulŭ caselorŭ și jurŭ împrejurulŭ canalului se îmbuldiau estradele destinate pentru cetățenĭ și țĕranĭ, pe când nobilimea și cei mai bogațĭ priviau sĕrbătórea de pe balcónele și ferestrele palatelorŭ lorŭ. Mulțimea, îmbrăcată în haine de sĕrbătóre, oferia o priveliște încântătóre. Tóte porturile pictorescĭ ale țĕranilorŭ din districtele venețiane și lombarde se aflau reunite pe *Prato del aloë.* Sute de trăsurĭ circulau în susŭ și în josŭ. Toțĭ se îngrămădiau veselĭ, așteptândŭ începerea sĕrbătórei. In fine înaintă unŭ despărțĕmêntŭ de cavaleriă pe strada acoperită cu nisipŭ, pentru ca sĕ despartă mulțimea, ca astfelŭ sĕ facă locŭ pentru alergare, fiă-care omŭ își căuta unŭ locŭ pentru ca sĕ pótă privi. Trăsurile se perdură din vedere și nisce caĭ fură adușĭ sub escorta poliției. Erau treisprĕ-dece caĭ, carĭ aveau sĕ alerge pentru premiu. Pe șoldurile lorŭ erau zugrăvite cifre marĭ, ér cómele lorŭ erau împletite cu mĕtasă și panglicĭ. Erau nisce animale frumóse și numai cu mare greutate reușiră sĕ-i conducă vizitii. Cu unŭ strigătŭ de bucuriă salută mulțimea pe caii cei nobilĭ, carĭ erau aședațĭ sub tribuna Podestei. In fine dĕdŭ acesta semnalulŭ, funia, care-i împedeca cădŭ și cu iuțéla săgeței sburară înfocații cursierĭ dêlungulŭ hipodromului. Mulțimea se repedi pe tribună și se îndreptară cu toții în partea țintei pentru ca sĕ audă resultatulŭ întrecerei. Și Eufemia, care luase dinpreună cu mama ei Santa parte la petrecere, coborî estrada, însĕ curentulŭ mulțimei o smulse și o mână de lângă mama ei. Târdiu se căi, că a părăsitŭ loculŭ ei sigurŭ, și cu frică se uita în tóte părțile cu gândŭ sĕ întâlnéscă vre-unŭ cunoscutŭ, sub protecțiunea căruia sĕ pótă străbate mulțimea. Atuncĭ rĕsună din o miiă de gurĭ strigătulŭ de spaimă: „Unŭ calŭ! Unŭ calŭ!"

Era unulŭ dintre cursierĭ, care ajungêndŭ la țintă, nu l'au putută prinde și spăriatŭ se întórse îndĕrĕtŭ pe drumulŭ pe care venise. Acoperitŭ de spume și de sânge, străbătŭ prin mulțimea cea désă a ómenilorŭ; țipetele generale 'lŭ făcură și mai sĕlbaticŭ. In drépta și în stânga fugiau ómenii spăriațĭ. Eufemia, care stetea zăpăcită și tremurândă în mijloculŭ mulțimei, se vĕdŭ fără de veste singură în loculŭ liberŭ, ér sĕlbaticulŭ calŭ alergândŭ spre dênsa. Inlemnită de gróză 'șĭ acoperi ochii cu mânile — atuncĭ din mulțime sări unŭ tĕnĕrŭ, smulse fata dinaintea calului, căruia îi dĕdŭ o teribilă lovitură cu bastonulŭ. Amețitŭ se retrase calulŭ și se lăsă în liniște sĕ'lŭ lege servitorulŭ, care se luase după elŭ; tĕnĕrulŭ oferi brațulŭ Eufemiei jumĕtate leșinate, pentru ca sĕ o petrécă acasă. In timpulŭ acesta își veni în fire Signora Pappagali, mulțămi îngerului mântuitorŭ și'lŭ rugă în primulŭ entusiasmŭ de recunoscință, sĕ binevoéscă sĕ-i onoreze casa ei cu visita sa, -- o invitare, pe care geniulŭ mustăciosŭ nu lăsă sĕ i-o facă de două orĭ. Numele lui era Emidio di Castell-Viscardo din Vicente, unde trăia bogatulŭ sĕu tată. Elŭ studia în Pudua și era unulŭ dintre cei mai zeloșĭ adoratori ai flórei din Brenta, careia'i făcea multe serenade și'i trimitea mai multe buchete și poesii de amorŭ. Elŭ era unŭ tĕnĕrŭ frumosŭ, cu fața palidă, cu ochii și cu barba cea mai négră din lume, în privința eleganței costumului era într'adevĕrŭ unŭ jurnalŭ de modă; călăria minunatŭ, juca ca unŭ deu, scia sĕ converseze plăcutŭ și cu spiritŭ, avea banĭ mulțĭ, era darnicŭ, cu unŭ cuvêntŭ era unŭ amantŭ, după cum suntŭ cei de prin romane.

Emidio se simția în alŭ șeptelea cerŭ când pentru prima dată se ținea la brațŭ pe drăgălașa Eufemia, care era roșiă de sfială, ér din gura ei audia espresiunĭ de mulțămită. Cea mai frumósă datoriă pentru o inimă nobilă de femeiă este recunoscința, mai cu sémă cătră unŭ tĕnĕrŭ frumosŭ. Emidio era amoresatŭ focŭ, ea nu rĕmase indiferentă, părinții ei erau recunoscința și complesanța în persónă, — nu era minune, décă tinera părechе deja după o sĕptĕmână își jura unulŭ altuia amorŭ și credință eternă. Amoresații suntŭ orbĭ, și cu atâtŭ mai orbĭ, fiind-că credŭ, că și lumea e órbă, ca și dênșii. In acéstă rĕtăcire generală era și părechea nóstră fericită și se mirară

gațĭ la școlă. Presențĭ: fruntașii poporului. — După prândŭ s'a ținutŭ esamenulŭ în:

Șinterégŭ, comună mestecată, cu școlă maghiară de statŭ. D-lŭ învĕțătorŭ *Pompeiu Mureșianŭ* a esaminatŭ 35 prunci — din 40 obligațĭ la școlă — din tóte obiectele prescrise cu resultatŭ fórte bunŭ, așa că ar merita tótă lauda, décă s'ar fi silitŭ sĕ se producă nu atâtŭ cu limba maghiară, câtŭ mai vêrtosŭ cu limba română, pentru-că acésta este limba școlei și pentru-că d-sa nu este învĕțătorulŭ streinilorŭ, ci alŭ Românilorŭ, carĭ îlŭ susținŭ în postulŭ sĕu numai și numai pentru ca sĕ dea copiilorŭ lorŭ crescere morală și cultură națională românéscă. Presențĭ la esamenŭ: d-lŭ curatorŭ și proprietarŭ Vartolomeiu Sigartĕu și mai mulțĭ locuitorĭ. Pruncii s'au premiatŭ. Observŭ, că Șinterégulŭ este afiliatŭ la Teure, unde funcționéză ca preotŭ însușĭ zelosulŭ protopopŭ Michailŭ *Făgărășianŭ*, sub alŭ căruia presidiu s'au ținutŭ tóte esamenele din tractŭ. — La 25 Maiu p. m. s'a ținutŭ esamenulŭ în:

Rusulŭ de josŭ. De față erau 12 prunci din 30 obligațĭ. D-lŭ cantore-învĕțătorŭ *Vasiliu Popŭ* n'a esaminatŭ, decâtŭ numai din religiune. Chiar și preotulŭ localŭ Constantinŭ Popŭ a lipsitŭ dela esamenŭ(!!). — In 26 Maiu s'a ținutŭ esamenulŭ în:

Beudiu, unde d-lŭ *N. Cheresteșiu,* teologŭ abs. și învĕț. interim., a esaminatŭ 65 prunci, din 74 obligațĭ la școlă, precum și 9 inșĭ din școla de repetițiune. S'au propusŭ tóte obiectele prescrise. Presențĭ la esamenŭ: senatulŭ școlarŭ în frunte cu veteranulŭ preotŭ localŭ Gabrielŭ Popŭ, vrednicilŭ jude comunalŭ Ioane Cheresteșiu, precum și mai mulțĭ poporenĭ. Resultatulŭ esamenului fórte bunŭ. — La 26 Maiu p. m. amŭ avutŭ esamenŭ în:

Apanușfalĕu, comună mixtă, avêndŭ și școlă de statŭ maghiară. Esamenulŭ s'a începutŭ cu religiunea și moralulŭ creștinŭ prin preotulŭ localŭ *I. Boteanŭ*, care afară de aceste două obiecte a mai propusŭ și instruatŭ școlarii și tinerimea adultă în cântărĭ atâtŭ bisericescĭ, câtŭ și lumescĭ. Din 35 copii obligațĭ la școlă s'au esaminatŭ 25, precum și 16 tinerĭ și tinere din școla de repetițiune. După religiune și moralŭ a urmatŭ cântarea bisericéscă: „Prea curată, care locuescĭ.“ Din tóte celelalte obiecte prescrise a esaminatŭ d-lŭ învĕțătorŭ localŭ *Iacobŭ Moldovanŭ*, care în anulŭ acesta a împlinitŭ 40 anĭ de dăscăliă. După fiă-care obiectŭ a urmatŭ érășĭ câte-o cântare acomodată, esecutată de tinerimea adultă și de școlarĭ sub conducerea preotului localŭ. In foculŭ iubirei sale de progresŭ, M. O. D-nŭ protopopŭ în decursulŭ esamenului, emoționatŭ pănă la lacrimĭ cu deosebire de farmeculŭ cântărilorŭ nóstre, prin o vorbire fórte frumósă și instructivă îndemnă cu deosebire tinerimea adultă sĕ pășéscă și mai departe pe drumulŭ apucatŭ. Aceste cuvinte au avutŭ o influință așa de binecuvêntată asupra tinerimei adulte, încâtŭ aceea și acum peste ferii în tóte Duminecile și sĕrbătorile înainte de biserică diminéța se adună la scólă, unde preotulŭ o instruéză în cântărĭ, cetitŭ și scrisŭ. Pentru ca sĕ se îndemne și alțĭ tinerĭ și tinere din acéstă comună spre ceea ce este bunŭ, frumosŭ și folositorŭ, voiu aminti cu numele pe următorii cântărețĭ și cântărețe: Ioanŭ Albu l. Stefanŭ, Iacobŭ Moldovanŭ a Irinii, Ioanŭ Uifălénŭ a Țilichii; Trifanŭ Sămărgițanŭ l. Ionŭ, Chița Stefanŭ l. Todorŭ. Cântărețe: Florica Rusanŭ l. Todorŭ; Iléna Vălénŭ l. Macsimŭ; Florica Alexa l. Simeonŭ; Ana Habicŭ l. Ionŭ; Irina Bidianŭ l. Irimie; Bălașiu Anica etc. Este speranță, că pe viitorŭ se vorŭ pute însemna la acestŭ locŭ mai multe nume dintre bunii tinerĭ și tinere ale Apanușfalĕului. Laudă merită pentru acésta curatorii bisericescĭ, senatorii școlasticĭ și tênĕrulŭ Iacobŭ Albu l. Vasilie, carĭ au datŭ și 'i dau preotului mână de ajutorŭ.

Pe masa învĕțătorului se afla pe lângă scrisorile de probă: „Matricula pruncilorŭ școlarĭ de pe anii, de când este aci preotŭ localŭ, cu calculii de lipsă; Protocolulŭ absențielorŭ; Protocolulŭ materialului propusŭ, dimpreună cu notele despre visitarea școlei peste sĕptĕmână prin preotulŭ localŭ ca directorŭ scolasticŭ. Óspețĭ la esamenŭ au fostŭ: senatulŭ românŭ bisericescŭ și școlasticŭ, precum și fruntașĭ din poporŭ. Esamenulŭ s'a terminatŭ prin „Salutarea ângeréscă“, premérsă de cântarea: „Carii pe Cheruvimĭ.“ Pruncii școlarĭ și tinerimea adultă s'au premiatŭ. — In 27 Maiu s'a ținutŭ esamenulŭ în:

Mălinŭ, unde d-lŭ învĕțătorŭ *Ioanŭ Diganŭ*, din 34 prunci obligațĭ, a avutŭ la esamenŭ 15 școlarĭ. A esaminatŭ din tóte obiectele afară de Fisică, Istoriă și Constituțiunea patriei. Óspețĭ: preotulŭ localŭ Samsonŭ Onighi și mai mulțĭ din locuitorĭ. Resultatulŭ esamenului a fostŭ bunŭ. — In 27 Maiu p. m. s'a ținutŭ esamenulŭ în:

Rusulŭ de susŭ. Invĕțătorŭ totŭ d-lŭ I. *Diganŭ.* Din 28 prunci obligațĭ au fostŭ de față 12. S'a esaminatŭ din religiune. l. română, calculațiune și cantŭ. Óspețĭ: preotulŭ administratorŭ interimalŭ Samsonŭ Oniga, Ioanŭ Grecu și alții. Resultatulŭ esamenului bunŭ. — In 28 Maiu a. m. urmă esamenulŭ în:

Figa, unde d-lŭ preotŭ și învĕțătorŭ *Simeonŭ Popanŭ* a esaminatŭ 26 prunci din tóte obiectele de învĕțămêntŭ. Cu deosebire din geometriă și cântărĭ s'a dobênditŭ resultatŭ mai bunŭ. Școlarii au fostŭ premiațĭ. Óspețĭ la esamenŭ: multŭ cercatulŭ teologŭ Vasilie Mălinașŭ, măestru de cântărĭ pentru poporulŭ din Figa, care este cu totulŭ lipsitŭ de vederea ochilorŭ, apoi curatorele și fĕtulŭ. Resultatulŭ esamenului a fostŭ fórte bunŭ. — In 28 Maiu totŭ înainte de prândŭ s'au ținutŭ esamenele în:

Agrișulŭ de susŭ și în **Agrișulŭ de josŭ,** în celŭ dintâi cu 15, ér în alŭ doilea cu 17 prunci, cărora lĭ-a propusŭ totŭ d-lŭ învĕțătorŭ S. *Popanŭ.* S'a esaminatŭ din Religiune, limba română, calculațiune și cantŭ, cu resultatŭ bunŭ. — Totŭ la 28 Maiu s'a ținutŭ esamenulŭ și în:

Șieu-Odorheiu, unde d-lŭ învĕțătorŭ *Isidorŭ Mureșianŭ* a esaminatŭ 28 școlarĭ din tóte obiectele de învĕțămêntŭ, arătândŭ progresŭ mai mare din fisică și din *limba maghiară* (*Sic!* — Red.). Presențĭ la esamenŭ au fostŭ preoții din locŭ Teodorŭ Mureșianŭ și Gregoriu Rusŭ. Resultatulŭ esamenului peste totŭ a fostŭ fórte bunŭ.

Astfelŭ, precum arată faptele, cu ocasiunea esamenelorŭ de véră din acestŭ anŭ în școlele confesionale române din tractulŭ Betlénului s'au observatŭ peste totŭ progrese îmbucurătóre. Românulŭ dice: unde este comandașŭ bunŭ, tóte mergŭ ca pe scrisóre.

Unŭ simplu pionerŭ.

Fundulmoldovei (Bucovina), Iulie 1890.

Esamenulŭ elevilorŭ și elevelorŭ dela școla poporală din comuna nóstră s'a ținutŭ în diua de 1 Iulie st. v., care a fostŭ o di de bucuriă generală pentru Românii din Fundulmoldovei. Esamenulŭ s'a ținutŭ cu vre-o 140 elevĭ de ambe sexele, în presența M. On. D-nŭ D. Țurcanŭ, protopresbiterŭ, Sf. Sa M. Avramŭ și d-lŭ învĕțătorŭ *D. Sumlanschi*, fiindŭ de față unŭ publicŭ numĕrosŭ de ambe secsele. Școla era frumosŭ împodobită cu verdețurĭ și cununĭ de florĭ.

Succesulŭ esamenului a fostŭ strălucit. Prin stăruința sa mare și prin frumósele sale cunoscințe pedagogice, d-ra învĕțătóre *Virginia de Bejanŭ* a arătatŭ, că se aflâ la înălțimea chiămărei sale. Tênĕra învĕțătóre a storsŭ admirațiunea tuturorŭ celorŭ de față prin numĕrósele și prea frumósele lucrărĭ de mână ale fetițelorŭ, precum feliurite împletiturĭ cu undrele (stricănitŭ), cu iglița (hecleritŭ), și mai multe feliurĭ de cusĕturĭ alese. Bucuria mamelorŭ nu se póte descrie, vĕdêndu'șĭ copilele, ocupându-se cu lucrurĭ, de carĭ nu s'au mai pomenitŭ pe la Româncele din Fundulmoldovei. Nu aflămŭ cuvinte destule pentru a esprima pentru acésta sincera nóstră recunoscință față cu buna nóstră învĕțătóre, d-ra Virginia de Bejanŭ.

Se esaminară școlarii și din catechismŭ și istoria biblică etc. Intre altele s'a spusŭ copiilorŭ, că sórtea sufletelorŭ pĕcătoșilorŭ rĕposațĭ se póte ușura prin pomene. Ei, dér Românii noștri au obiceiu a da printre alte pomene și rachiu, ba câte-odată dau atâta rachiu pentru sufletele celorŭ morțĭ, de se îmbată și sufletele celorŭ vii. Eu așĭ crede, că astfelŭ de pomene mai multŭ îmbunĕtățescŭ sórtea jidovilorŭ, decâtŭ a sufletelorŭ celorŭ morțĭ; de aceea era bine sĕ se lămuréscă în privința acésta mintea tinerelorŭ odrasle românescĭ, dela a cărorŭ deșteptăciune atêrnă îmbunĕtățirea sorții viitóre a poporului nostru românescŭ.

Iódeŕu Leuștênŭ,
proprietarŭ.

Ghiladŭ (protopopiatulŭ Ciacovei), Iulie 1890.

Ceea ce am vĕdutŭ și auditŭ la esamenulŭ cu școlarii din școla nóstră română gr. cat. din Ghiladŭ, lacremĭ a stors din ochii mei.

O școlăriță de 10 anĭ, îmbrăcată frumosŭ, după rugăciunea „Impĕrate cerescŭ“ eși în mijloculŭ școlei și ținŭ o vorbire pentru cinstea d-lui protopopŭ și a óspețilorŭ, arătândŭ însemnătatea acestei sĕrbătorĭ școlare prin vorbe așa de frumóse, de-țĭ venia s'o totŭ ascultĭ.

După acésta școlarii cântară „Mulțĭ anĭ“, ér d-lŭ protopopŭ Alecsiu Manciu ținŭ o vorbire, în care arătă câtŭ suntŭ de frumóse și de minunate ródele tămăduitóre ale școlelorŭ nóstre românescĭ și îndemnă pe cei de față ca sĕ sprijinéscă aceste școle.

Se începŭ apoi esamenulŭ, fiindŭ de față școlarĭ și școlărițe în numĕrŭ de 30, toțĭ îmbrăcațĭ frumosŭ, în haine de sĕrbătóre. D-lŭ preotŭ *Ioanŭ Ceontea* esaminâ pe școlarĭ și pe școlărițe pe rêndŭ din rugăciunĭ, religiă și morală, istoria biblică (testamentulŭ vechiu și nou). Școlarii au rĕspunsŭ bine. Urmă apoi d-lŭ învĕțătorŭ *Constantinŭ Toma,* care esaminâ pe copii din Istoria patriei, Istoria naturală, Constituțiunea patriei, Geografiă și altele. Din tóte școlarii au sciutŭ bine și au rĕspunsŭ nimeritŭ. Apoi a învĕțatŭ pe copii cunóscerea banilorŭ, a greutăților ŭ și mĕsurile metrice. Din socótă au deslegatŭ nisce teme, de feliulŭ cărora trebue sĕ mărturisescŭ, că eu nicĭ n'am mai auditŭ. Apoi școlarii din școla nóstră n'au prea avutŭ cărțile de școla, ci *învĕțătorulŭ pe banii lui a cumpĕratŭ cărțĭ și le-a datŭ copiilorŭ*, apoi pentru carĭ nu li-a pututŭ da cărțĭ, a scrisŭ pe tablă și așa s'a năcăjitŭ cum

---

audindŭ, că amorulŭ lorŭ e cunoscutŭ de totŭ orașulŭ.

Și cum sĕ nu scie cetățenii despre acésta, când fiă-care vedea, că Eufemia primesce în biserică apă sfințită numai dela Emidio, ér acesta, când trecea călare pe dinaintea caselorŭ ei, ea se arăta la feréstră.

In curêndŭ ajunse vestea despre legătura lorŭ amorósă pănă la urechile lui Vicente Viscardo. Și fiind-că astfelŭ de veștĭ, mai'nainte de a ajunge la adresa lor, trecênd prin urechile unora și altora, ajunseră la Viscardo cu totul esagerate, din causa acésta, elŭ se opuse din rĕsputerĭ la proiectulŭ de căsĕtoriă alŭ unicului sĕu moștenitor. Epistola părintéscă fŭ pentru Emidio o sticlă cu otravă și fere. Elŭ nu înțelege, soria bĕtrânulŭ, cum unŭ nobilŭ vicentinŭ (acolo orĭ cine e conte séu celŭ puținŭ cavalerŭ), membru alŭ unei familii atâtŭ de ilustre, sĕ ia în căsĕtoriă pe o fată de bărbierŭ — desonóre, înaintea căreia roșiau și cele trei pisicĭ din insemnele familiei sale.

Afară de acestea mai urmau câteva amenințărĭ de desmoștenire și în fine poruncì ca imediatŭ sĕ vină la Vicenza. Era probabilŭ, că amantulŭ pasionatŭ sĕ se opună cu cerbiciă fulgerelorŭ de afuriseniă ale tatălui sĕu și sĕ fi preferitŭ mai bine sĕ șédă în brațele amantei sale, decâtŭ acasă lângă bĕtrânulŭ sĕu tată, în posesiunea averei celei marĭ. E tristŭ lucru, că tocmai acésta din urmă posedea unŭ farmecŭ de neînvinsŭ, prin ajutorulŭ căruia poțĭ sĕ aducĭ pe fiiĭ cerbicoșĭ, carĭ vagabundéză prin străinătate și sĕ le facĭ așa mare dorŭ de patriă, încâtŭ chiar pe cei mai nestatornicĭ, sĕ-i facĭ sĕ vină acasă în fuga mare — acelŭ lucru minunatŭ consta în închiderea pungei și în detragerea ajutórelorŭ necesare. Emidio, ca orĭ care muritorŭ, nu putù resista la acésta.

Peste celelalte puncte ale epistolei trecŭ cu vederea, totŭ asemenea și peste nĕcazulŭ măestrului Pantaleone contra comerciantului, peste furia mamei Santa, vĕdêndu-șĭ planurile risipite, și peste șiróiele de lacrimĭ ale Eufemiei, și jurămintele de amorŭ ale lui Emidio, ci spunŭ, că acesta a doua di diminéța plecà cu poșta la Vicența.

(Va urma.) trad. de **Ucu Paolo.**

Doine poporale.

de pe Luncă, în Biharea.

Pe marginea pădurii
Mers'o badea-a vădăslì.[1])
Sermanu ce-a dobênditŭ:
O chemniță de robitŭ
Și fere de nouă funțĭ,
Mĕ mirŭ bade cum le porțĭ?
— Portu-le și nu-mĭ parŭ grele
Pentru voi, nanele mele.

*

Bădiță bădițu meu,
Nu te băga sămădău,[2])
Că-i pare satului rĕu.
Ér pe mine pentru tine
Părinții nu cótă[3]) bine,
Căcĭ d'atuncia nu-'mĭ facŭ locŭ,
Nicĭ chiar în vatră la focŭ.
La fântână nu mĕ mână
Focu-o fostŭ de-o sĕptĕmână.

*

Fă-mĕ Dómne ce mi-i face,
Fă-mĕ paserea frundii
Pe roșcheiu[4]) chemniții,
Sĕ vĕdŭ robii cum robescŭ
Sĕ vĕdŭ și pe maica mea,
Cum îșĭ pórtă robia
Décă-i fŭ slabă mintea.

*

Cântă cucu pe fântână
Dusu-s'o badea cătună,
Da sĕ sciu când ar veni
Mândru'n casă i-așĭ tomni[5])
La oblóce busuióce
Pe masă pană[6]) alésă,
La grindele dorŭ cu jele,
Ér la patŭ pană de bradŭ.
In colțulŭ cuptorului
Pune-așĭ péna dorului,
Și la ușă o brândușă
La ușa ocolului
Pănuța sufletului.

*

Du-te dorŭ cu dorurile,
De-'mĭ așéză-amarurile;
Du-te dorŭ nu mĕ 'ntreba,
Că numai te-oiu blăstĕma;
Du-te dorŭ nu mĕ dori,
Că numai te-oi sudui[7])

*

Di bade cu flueru

[1]) vêna.
[2]) grijitorŭ, veghiătorŭ, réspundĕtorŭ.
[3]) caută
[4]) pórta
[5]) găti
[6]) flóre, buchetŭ
[7]) înjura

a pututŭ, destulŭ, că a făcutŭ ispravă bună.

Urmară în fine declamaţiunile: Povaţa şcólei, Puterea virtuţei, Timpulŭ de adĭ, Plugarulŭ năcăjitŭ. Noi suntemŭ fice române, Doină şi altele, carĭ mai tóte suntŭ făcute de însu'şĭ învĕţătorulŭ, afară de vre-o 2 ale lui Eminescu.

La urmă unŭ copilŭ ţinù érăşĭ o cuvêntare scurtă, dér frumósă, mulţumindŭ d-lui protopopŭ şi tuturorŭ celorŭ de faţă pentru-că au luatŭ parte la esamenŭ şi i-au ascultatŭ. Şcolarii cântară „Hai cu toţii 'ntr'o unire."

D-lŭ protopopŭ premiă pe copii cu banĭ, îĭ îndemnă, ca pe viitorŭ sĕ cerceteze mai regulatŭ şcóla şi sĕ se pórte bine, promiţêndu-le, că în viitorŭ, décă îlŭ vorŭ asculta, vorŭ fi toţĭ premiaţĭ. După ce le mai dete copiilorŭ câteva sfaturĭ părintescĭ şi după ce mulţumi bravului învĕţătorŭ pentru sîrguinţă, esamenulŭ se închise.

După depărtarea şcolarilorŭ, d-lŭ protopopŭ îndemnă pe membrii senatului şi pe ceialalţĭ ascultătorĭ, ca sĕ se îngrijască de îmbunĕtăţirea salarului învĕţătorului, care ḑeu de totului totŭ rĕu póte sĕ trăiască dintr'unŭ salarŭ de 80 fl. la anŭ. S'a şi luatŭ acésta la protocolŭ şi s'a trimisŭ protocolulŭ la Veneratulŭ Consistoriu.

Ca de încheiere mai spunŭ, că şcóla a fostŭ frumosŭ împodobită de învĕţătorŭ. De-asupra uşei şcólei era inscripţia în colóre roşiă: „Bine ai venitŭ!" întrările şcólei decorate cu ramurĭ verḑĭ, pe mésă florĭ, programa esamenelorŭ şi scrisorĭ de-ale şcolarilorŭ.

Dorescŭ şi poftescŭ ca pe totŭ loculŭ sĕ avemŭ şcóle bune şi învĕţătorĭ bravĭ.

Ioanŭ Dragalina,
plugarŭ românŭ.

* * *

Cu numĕrulŭ de faţă încheiămŭ pentru acestŭ anŭ rubrica: „Esamene la sate."

Din dările de sémă, ce le-amŭ publicatŭ până acum în privinţa resultatului esamenelorŭ dela diferite şcóle poporale, s'a pututŭ convinge orĭ şi cine despre influinţa mare şi binecuvêntată, ce-o eserceză unŭ învĕţătorŭ bunŭ şi cu adevĕrată tragere de inimă asupra luminării şi deşteptăciunei poporului nostru.

Amŭ adus esemple şi am arĕtatŭ prin fapte, că acele comune, carĭ au avut fericirea de a avé şcólă bună şi învĕţătorŭ bravŭ, în timpulŭ celŭ mai scurtŭ s'au ridicatŭ din nămolulŭ miseriei şi alŭ întunerecului, în care zăceau înainte de asta cu 5 până în 6 anĭ, şi în tóte privinţele au începutŭ sĕ mérgă înainte.

Durere însĕ, că asemenĭ casurĭ îmbucurătóre suntŭ numai sporadice, icĭ colea câte unulŭ. Cele mai îmbucurătóre progrese s'au manifestatŭ mai alesŭ în părţile acelea, unde mersulŭ învĕţămêntului nostru poporalŭ este organisatŭ prin Reuniunĭ învĕţătorescĭ şi unde conducerea lui este pusă în mâna unorŭ bărbaţĭ energicĭ şi zeloşĭ, a unorŭ preoţĭ şi protopopĭ bravĭ.

Fără 'ndoiélă, că una dintre cele mai marĭ pedecĭ, ce stau în calea înaintărei învĕţămêntului nostru poporalŭ, este chinuirea micilorŭ copilaşĭ cu învĕţarea limbei maghiare, care împiedecă atâtŭ de multŭ înaintarea învĕţămêntului nostru poporalŭ.

Durerósе însĕ suntŭ mai vêrtosŭ constatările, ce le-amŭ făcutŭ din raporturile nóstre despre esamene, vĕḑêndŭ, că în sinulŭ învĕţătorilorŭ noştri se află şi de aceia, carĭ vorŭ sĕ câştige graţia celorŭ dela putere făcêndŭ pe la esamene cu copiiĭ noştri adevĕrate *producţiunĭ* din limba maghiară şi, *trecêndŭ marginile indicate de legea scolară dela 1879*, punŭ mai pe susŭ limba maghiară chiar şi decâtŭ limba românéscă, care este limba de propunere.

Din norocire, asemenĭ învĕţătorĭ suntŭ fórte puţinĭ, abia icĭ colo a începutŭ a-şĭ ivi capulŭ câte unulŭ, dér şi acestorŭ puţinĭ le ḑicemŭ, sĕ nu-şĭ uite, că chiămarea lorŭ de căpetenia nu este de a propune unguresce, ci de a înainta învĕţămêntulŭ scóle române.

Recunóscemŭ şi noi, că miseria şi neajunsurile materiale încă suntŭ o grea pedecă pentru înaintarea învĕţămêntului nostru, dér şi în faţa acestei împrejurărĭ ne provocămŭ la esemplele arĕtate în fóia nóstră şi le ḑicemŭ celorŭ ce pururea vorŭ sĕ se scuse cu sĕrăcia, sĕ cetéscă şi sĕ védă, că cele mai strălucite progrese le-au arĕtatŭ în multe locurĭ tocmai aceia dintre învĕţătorii noştri, carĭ suntŭ mai slabŭ salarisaţĭ şi carĭ au sĕ se lupte cu mai marĭ miserii.

O voinţă tare şi o inimă virtuósă scie sĕ învingă tóte pedecile.

Primii dascălĭ ai Românismului, carĭ au pusŭ temelia istoriei şi învĕţămêntului nostru poporalŭ şi alŭ cărorŭ nume va rĕmâné pentru tóte timpurile scrisŭ cu litere de aurŭ în inimile tuturorŭ Românilorŭ, n'au trăitŭ în condiţiunĭ mai fericite, de cum trăescŭ astăḑĭ învĕţătorii noştri dela sate. Dascălii celorŭ mai vechĭ scóle românescĭ, ai scólelorŭ din Blaşiu, se luptau în vremea aceea cu cea mai mare miseriă, aşa că nu ara-re-orĭ se vedeau siliţĭ a'şĭ aduce în spate câte-o sarcină de lemne din pădure pentru a-şĭ încălḑi odaia; cu tóte acestea însĕ ei au mersŭ înainte, au lucratŭ cu bărbăţiă la punerea temeliei învĕţămêntului nostru şi şĭ-au câştigatŭ înaintea poporului românescŭ unŭ titlu de recunoscinţă pentru tóte timpurile.

Nu vremŭ sĕ ḑicemŭ, că îmbunĕtăţirea sorţii învĕţătorilorŭ noştri n'ar fi una dintre cele mai grabnice cerinţe, dér pentru a ajunge la acésta, învĕţătorii trebue sĕ supórte mai întâi cu bărbăţiă greutăţile începutului, sĕ lupte pentru luminarea poporului, sĕ-lŭ facă a cunósce însu-şĭ folósele şcólei şi ale învĕţăturei şi apoi fiă sigurĭ, că îmbunĕtăţirea sorţii lorŭ are sĕ urmeze.

Corespondenţa „Gaz. Trans."

Din jurulŭ Oraviţei, 23 Iulie 1890.

In 14 Iulie st. n. tinerimea nóstră din jurulŭ Oraviţei şi a Sascei a arangiatŭ o serată literară împreunată cu jocŭ, care séră este neuitată în memoria nóstră, şi care ni-a umplutŭ inima de bucuriă. D-lŭ Iosifŭ Legescu stud. de cl. VIII cu monologulŭ „Paraponisitulŭ", d-lŭ Ania Iosifŭ st. VII cl., d-lŭ Marinovicĭ st. abs., d-lŭ GropşanŭMihaiu st. VIII cl. în „Vlăduţulŭ mamei" ni-au causatŭ întru adevĕrŭ nisce minute plăcute, în carĭ ne-am uitatŭ totŭ năcasulŭ, căcĭ predarea lorŭ a fostŭ cu dreptŭ cuvêntŭ artistică. Minunată a fostŭ predarea d-şórelorŭ Emilia şi Cornelia Popovicĭ, care ne-au uimitŭ.

După representaţiune începŭ danţulŭ cu „hora", şi aşa amŭ jucatŭ până în ḑorĭ de ḑiuă, când fiesce carele cu suvenirĭ plăcute amŭ plecatŭ cătră casă. Priméscă tinerii gratulaţii atâtŭ din parte-mĭ, câtŭ şi din partea tuturora, carĭ au fostŭ de faţă la serata susŭ ḑisă, şi'i rugămŭ, ca sĕ ne delecteze şi de aicĭ înainte totŭ cu astfelŭ de representaţiunĭ.

Unŭ privitorŭ.

Din fostulŭ districtŭ alŭ Năsĕudului, Iulie 1890.

On. D-le Redactorŭ! Cu ocasiunea unei călĕtorii prin ţinutulŭ muntosŭ din părţile acestea, am vĕḑutŭ în cerculŭ Rodnei din comitatulŭ Bistriţa-Năsĕudŭ scolĭ românescĭ care de care mai frumóse mai în alesŭ comunele Nepos, Feldru, Ilva mică, Poiana, Ilva mare şi Rodna veche, dér cu părere de rĕu am observatŭ, că pomării bine arangiate mai în totŭ loculŭ lipsescŭ. Esistă însĕ o pomologiă în Măgura, care abia trece acuma în anulŭ alŭ doilea de cultivare, dér care este cea mai frumósă póte în întregŭ comitatulŭ amintitŭ. Cultivatorulŭ şi conducĕtorulŭ acestei pomologii este d-lŭ învĕţătorŭ comunalŭ Gregoriu Popŭ. Grădina d-sale de pomăritŭ e împărţită: în pomăriă, florăriă şi legumăriă.

Lăudatulŭ cultivatorŭ mĕ conduse prin grădina sa, îmĭ arătă, că din luna lui Maiu până acum a oculatŭ nu mai puţinŭ ca 1000 altoi şi are încă vre-o 8000 neoltuiţĭ, aşa că chiar şi în timpŭ de unŭ anŭ şi mai bine, ar fi multŭ a spori atâţa pomĭ.

M'a condusŭ d-lŭ învĕţătorŭ şi în scóla sa, unde mĭ-a arĕtatŭ lucrurĭ de ale băeţilorŭ, precum bâte, corfe etc., ér de ale fetiţelorŭ diferite lucrurĭ de mână: broderii şi împletiturĭ, pe care le-a propusŭ chiar d-lŭ învĕţătorŭ şi pe care a trebuitŭ sĕ le admirŭ de frumóse ce suntŭ.

Durerosŭ este, că unŭ învĕţătorŭ românŭ atâtŭ de destoinicŭ şi sîrguinciosŭ aduce servicii unei scóle comunale, în care se horesce unguresce şi pe care flutură stégŭ ungurescŭ, ér nu unei scolĭ confesionale românescĭ, precum s'ar cuveni. De altmintrelea eu credŭ, că bunulŭ simţŭ alŭ d-lui învĕţătorŭ Popŭ nu-lŭ va lăsa sĕ muncéscă în brazda străinului, ci se va întórce la ai noştri, va lucra pentru noi şi va fi cu noi, precum au fostŭ şi părinţii, moşii şi strămoşii d-sale.

Călĕtorulŭ.

TELEGRAMELE „GAZ. TRANS".

(Serviciulŭ biuroului de coresp. din Pesta.)

Viena, 26 Iulie. Intr'o ediţie separată a ḑiarului „Politische Correspondenz" se anunţă din Belgradŭ, că în urma representaţiunilorŭ patriarchului ecumenicŭ, provocatŭ de Serbia şi de Grecia, Sultanulŭ a încuviinţatŭ amânarea cestiunei episcopilorŭ bulgarĭ în Macedonia.

Serajevo, 26 Iulie. Guvernulŭ, pe temeiulŭ unei ordinaţiunĭ a ministrului Kallay, a desfiinţatŭ pentru totdéuna ḑeciuiala pe vinŭ.

Bruxela, 26 Iulie. Camera a primitŭ convenţiunea dintre Belgia şi statulŭ Congo.

Roma, 26 Iulie. „Agenţia Stefani" anunţă, că republica Guatemala a declaratŭ rĕsboiu republicei Salvador.

Că ţi-oiu cóse guleru,
Nu l'oi cóse cum sĕ cóse,
Ci l'oi cóse cu mătase,
Cu mĕtase roşióră,
Cine l'a vedé sĕ moră,
L'a vedé pismaşu meu
Şi l'a bate Dumneḑeu.

*

Ţucu-te birĕu juratŭ,
Mândru giolgiu ce mi-ai luatŭ
Şede'n ladă 'npăturatŭ
Şi l'aşĭ purta pe d'uliţă
Dér mĕ temŭ de biräiţă.

*

Mânce-te bade amaru
Căndu-i mere'n drumŭ cu caru,
Nicĭ amaru nu te mânce,
Numai róta ţi-sĕ strice,
Ba nicĭ róta nu sĕ strice,
Numai ochii tei sĕ pice.

Altele

de pe valea Clujiŭ—Huedinŭ.

Bădiţă sprâncene negre
Iubi-te-aşĭ da nu mi-i crede,
Că tu credĭ în multe părţĭ
Şi ţi-sŭ dragĭ câte le veḑĭ,
De-ai crede numa'ntr'o parte
Iubi-te-aşĭ până la mórte.

*

Mândră pénă-i norocu,
Nu rĕsare'n totŭ locu,
De-ar eşi'n grădina mea
Dómne bine mi-ar păré,
Că eu nimicŭ n'aş lucra
Numai de elŭ aşŭ căta,
Tótă ḑiua l'aşĭ uda
Da-aşĭ sci că l'aşĭ căpĕta
Tótă ḑiua l'aşĭ plivi
De-aşĭ sci, că l'aşĭ dobândi.

*

Maică, urîtulŭ mĕ cere,
Nu mĕ da fără plăcere,
D'aşĭ sci maică că mi-i da
Mai bine m'oiu spênḑura,
Intr'unŭ vêrfŭ de solovêrfŭ,
Intr'o margine de tergŭ,
Ca sĕ vadă totŭ têrgu
Că ce face urîtu;
Sĕ se 'nveţe maicele
Cum sĕ-'şĭ deie fiicele.

*

Eu aicĭ, lelea'ntr'altŭ satŭ,
Ce dragoste cu bănatŭ;
Eu aicĭ, lelea'n câmpiă,
Ce mai dragoste pustiă!

Bădiţă cu pĕrŭ galbĕnŭ
De dorulŭ tĕu mĕ lĕgĕnŭ
Ca frunḑa cea de paltinŭ
Când o suflă vêntulŭ linŭ.
Nicĭ merea, nicĭ cătinganŭ**)
Ca frunḑa d'a ei măganŭ*)
Frunḑa se lĕgĕnă 'n vêntŭ,
Eu mĕ lĕgĕnŭ pe pĕmêntŭ,
Frunḑa se lĕgĕnă'n sóre,
Eu mĕ lĕgĕnŭ pe picióre.

*

De-ar fi sciutŭ totŭ omu,
Că cum i-ar fi norocu,
Da de-aşĭ fi sciutŭ şi eu
Cum o fi norocu meu
Nu m'aş fi mai măritatŭ,
Mai bine m'aşĭ fi'ngropată,
Lângă-o margine de drumŭ
Sub rădĕcină d'alunŭ.
Maica din guriţa mea
Şi-ar fi făcutŭ fântânea,
Din sprâncene isvorele
Din ochĭ douĕ păhărele
Sĕ bea voinicii din ele.
Nu mĕ maică obida
Dela dragă casa ta,
Că eu de dusŭ duce-m'oiu

*) singură, de voia ei.
**) încetŭ, linŭ.

Largŭ în casă face-ţi-oi
Locŭ la masă lăsa-ţi-oi.

*

Hai maică până la pórtă
Veḑĭ străinu cum mĕ pórtă
Nicĭ nu-'sŭ viă nicĭ nu-'sŭ mórtă,
Mĕ pórtă din mână-'n mână
Ca cârligu la fântână.

*

Arḑă-te foculŭ străinŭ
Bine-ţĭ păre că nu cinŭ
De-ţĭ rĕmâne blidu plinŭ.
Diminéţa nu prâuḑescŭ
Totŭ blidulŭ nu ţi'lŭ golescŭ,
Pănă ce străinulŭ cină
Ţênu-i feşnicŭ şi lumină,
Décă străinulŭ sĕ culcă,
Iéu cuţitulŭ sĕ 'mĭ tai pită
Lacremile vale 'mĭ pică.

*

Nevastă dela Feleacŭ,
Dómne rĕu te-ai măritatŭ
Tu tênĕră cu mărgele
Elŭ bĕtrânŭ fără mĕsele.
Tu tinĕră ca o mură,
Elŭ bĕtrânŭ, cu barbă sură,
Tu tînĕră, ca o cruce,
Elŭ bĕtrânŭ, d'abia se duce.

*

Caracterulŭ.*)

I. Formarea caracterului.

3. Influința cărțilorŭ și a operelorŭ de artă.

Celŭ mai însemnatŭ lucru pentru omŭ este și rĕmâne omulŭ însuși și esperiențele, succesele, bucuriile și suferințele sale. Cu câtŭ omulŭ este mai cultivatŭ, cu atâtŭ mai multŭ ia parte la totŭ ce privesce omenirea; Terențiu ḑice: Sunt omŭ și nimicŭ omenescŭ nu credŭ a fi străinŭ de mine.

Acésta, simpatiă a omului pentru cele omenescĭ se póte arăta în multe felurĭ. Inainte de tóte însĕ ea se póte arăta față cu istoria vieței. Carlyle ḑice cu dreptŭ cuvêntŭ: ființa socială a omului resultă cu destulă siguranță din faptulŭ, că elŭ cetesce cu nespusă plăcere biografiile. — Și ce suntŭ tóte romanele, carĭ află atâtŭ de mulțĭ cetitorĭ, décă nu biografii născocite! Ce suntŭ tóte dramele și comediile, după carĭ alérgă mulțimea, décă nu viéța representată pe scenă?

Lucru ciudatŭ, că cele mai marĭ talente descriu viéța ce nu esistă în realitate, pe când atâtea talente de tóte ḑilele se ocupă de viéța reală. Și totușĭ o veritabilă representare a vieței unui omŭ ar trebuì sĕ deștepte mai mare simpatiă decâtŭ una născocită, pentru că are avantagiulŭ de a fi adevĕrată și fiă-care póta învĕța ceva dintr'însa.

Biografiile bărbațilorŭ bunĭ suntŭ cu deosebire folositóre, căcĭ ne dau esemple marĭ. carĭ ne împintenéză a le imita. Și este durabilă influința acelora, carĭ în dimensiunĭ marĭ și-au făcutŭ datoria în viéță.

Goethe a ḑisŭ, că nimenĭ nu este omŭ așa de rĕndă, dela care sĕ nu pótă învĕța ceva și celŭ mai înțeleptŭ. Scott nu a călĕtoritŭ nicĭ-odată, fără de a descoperì la soții sĕi o nouă trăsură de caracterŭ. Iohnson a ḑisŭ odată, că ar voì sĕ cunóscă biografia fiă-cărui omŭ, pe care îlŭ întêlnesce pe stradă. Cu câtŭ mai multŭ nu trebue sĕ dorimŭ a cunósce viéța bărbațilorŭ, carĭ au întipăritŭ spiritulŭ lorŭ istoriei universale și nĭ-au lăsatŭ marea moștenire a culturei nóstre de aḑĭ. Totŭ ce se referă la asemenĭ bărbațĭ: datinele, moravurile lorŭ, modulŭ lorŭ de traiu, de petrecere, principiile, virtuțile și mărimea lorŭ, tóte ne instruéză și ne însuflețescŭ.

In fruntea tuturorŭ biografiilorŭ stă cartea cărțilorŭ, biblia, care nu cu nedreptŭ s'a numitŭ istoria omenirei. Tocmai din causa acésta atêrnă multŭ, ba totŭ, dela aceea, că sĕ cetimŭ biblia în spiritŭ adevĕratŭ.

Istoria însașĭ o studiămŭ mai bine în biografiĭ. Strictŭ luândŭ, întréga istoriă nu e altceva decâtŭ biografia omenirei, cum este ea condusă de singuratice persóne. Evenimentele istorice suntŭ importante pentru noi mai cu sémă ca sĕ cunóscemŭ simțĕmintele, suferințele și intențiunile acelora, carĭ le-au făcutŭ. In istoriă suntemŭ încunjurațĭ de bărbațĭ de multŭ rĕposațĭ, ale cărorŭ cuvinte și fapte trăiescŭ încă. Nouĕ ni-se pare, că auḑimŭ chiar vocea lorŭ, faptele lorŭ, deșteptă simpatia nóstră și ne dau cele mai frumóse și mai vii trăsurĭ pentru tóte dramele marĭ istorice.

Intre istoriografii cei marĭ, mai cu sémă doi inșĭ au avutŭ influință asupra desvoltării bărbațilorŭ însemnațĭ: Plutarch și Montaigne — celŭ dintâiu aducêndŭ pe eroi ca esemplu, celalaltŭ tractândŭ cele mai adêncĭ cestiunĭ ale omenirei. Operele amêndurora suntŭ în cea mai mare parte aprocsimativŭ compuse în formă de biografii, deórece cele mai puternice descrierĭ ale lorŭ consistă din înfățișarea de caractere și de esperiențe.

„Viéța" scrisă de Plutarchŭ, deși de atuncĭ au tracutŭ aprópe opt-spre-ḑece veacurĭ, este o operă în feliulŭ ei totŭ așa de neîntrecută. ca Iliada. Ea a fostŭ între altele opera de predilecțiă a lui Montaigne, care a declaratŭ pe Plutarchŭ ca pe celŭ mai mare măestru alŭ biografiei și a fostŭ tot-odată și directiva și isvorulŭ de unde s'a adăpatŭ Shakespeares, când a compusŭ marele sale drame.

Alfieri ḑice: Am cetitŭ viéța lui Timoleon, a lui Cesare, Brut, Pelopidas mai multŭ de șése orĭ chiuindŭ, plângêndŭ, c'unŭ cuvêntŭ plinŭ de estasŭ... Plutarch a fostŭ scriitorulŭ predilectŭ al diferitelorŭs pirite marĭ ca Schiller, Beniamin Franklin, Napoleonŭ I. și dómna Roland. Acésta din urmă era așa de încântată de elŭ, încâtŭ îlŭ lua cu sine ca carte de rugăciune la biserică și cetia dintr'ênsulŭ pe furișŭ.

Și eroi ca Henric IV din Francia, Turenne și Napier se însuflețiau de scrierile lui Plutarch, încâtŭ se póte ḑice, că póte nicĭ o carte — afară se înțelege de biblă — n'a influințatŭ atâțĭ ómenĭ ca Plutarch.

Și cum a făcutŭ Plutarch, că încă și astăḑĭ este cu atâta interesŭ cetitŭ de așa mulțĭ cetitorĭ de diferită etate? — Elŭ posede acéstă putere de atracțiune prin mărimea obiectelorŭ sale, totŭ bărbațĭ distinșĭ; apoi pentru-că a sciutŭ sĕ observe cele mai însemnate evenimente și împrejurărĭ ale vieții lorŭ și a sciutŭ sĕ le descrie. Mai departe avea Plutarch facultatea de a înfățișa și natura cea mai adêncă interióră a eroilorŭ sĕi; și tocmai acésta dă biografiei celŭ mai mare farmecŭ. Suntŭ bărbațĭ, a cărorŭ viéță spune mai multŭ decâtŭ vorbirile lorŭ, alŭ cărorŭ caracterŭ e mai mare decâtŭ faptele lorŭ.

Mai alesŭ este de mare prețŭ alegerea de trăsurĭ din viéță, carĭ de multe-orĭ parŭ a fi neînsemnate, dér cum ḑice Montaigne, suntŭ vrednice câtŭ unŭ discursŭ întregŭ. Plutarchŭ ne spune chiar, că Alexandru își purta capulŭ împodobitŭ plecatŭ într'o parte, că Alcibiade era totdéuna ca scosŭ din cutiă și vorbia pelticŭ, ceea ce îi sta forte bine și mărea efectulŭ vorbirei sale; că Catone avea pĕrŭ roșu și ochĭ cenușii, că a fostŭ unŭ cămătarŭ și unŭ sgârcitŭ, care își vindea sclavii când nu mai erau bunĭ de muncă; că Cesare era chelŭ și că-i plăcea sĕ se îmbrace frumosŭ.

Prin împărtășirea unorŭ asemenĭ micĭ trăsurĭ ne putemŭ înfățișa pe omŭ așa cum a fostŭ în adevĕrŭ. Câte-odată Plutarchŭ în locŭ de asemenĭ trăsurĭ ne dă devisa eroului sĕu, prin care adese-orĭ se descopere mai bine caracterulŭ sĕu.

Nicĭ cei mai marĭ bărbațĭ nu suntŭ perfecțĭ. Fiă-care are greșala sa, partea sa slabă; și tocmai într'acésta se arată mai clarŭ, că e omŭ și elŭ, ca toțĭ ómenii. Din depărtare putemŭ sĕ admirămŭ pe unii, ca pe nisce semiḑei. Décă ne apropiămŭ însĕ mai tare de ei, vedemŭ, că și ei greșescŭ ca și alții.

Dér nicĭ acéstă observare nu este fără folosŭ, căcĭ Johnson ḑice: Décă s'ar arăta numai partea strălucită a ómenilorŭ marĭ, amŭ trebui sĕ perdemŭ tótă speranța de a-i puté imita.

(Va urma).

*) După Smiles-Rudow. A se vedé Nr. 153 alŭ „Gaz. Trans." din anulŭ curentŭ.

POVEȚE.

Vindecarea usturimei ce vine din pișcarea insectelorŭ etc. Pentru acésta e destulŭ sĕ frecațĭ partea pișcată cu suculŭ, séu zéma, unei plante aromatice, care s'ar întêmpla din acestea: izmă, măghiranŭ, cimbru, fiă chiar sĕlbaticŭ, levendula, melisa, rosmarinŭ etc. etc. Décă ele vorŭ fi uscate, le putețĭ mesteca puținŭ în gură séu a-le uda cu puțină salivă (scuipatŭ.) Termentina are o acțiune completă asupra înțepăturilorŭ vespilor. Cépa asemenea are proprietatea de a vindeca durerea imediatŭ, décă se va tăia și se va pune asuprŭ înțepăturilorŭ. („Romanulŭ.")

MULTE ȘI DE TÓTE.

Cultulŭ paserilorŭ la Chinesĭ.

Chinesii au unŭ deosebitŭ interesŭ față cu animalele și plantațiunile. Ei pricepŭ de minune măestria de a îmblânḑi diferite animale, precum urșĭ, moime, șórecĭ ș. a. In fiă-care gesticulațiune ei află ceva presemnŭ, pe care-lŭ numescŭ „pen-schih." Décă d. e. păunulŭ își îmbărzóie códa și penele, acésta la ei este unŭ „pen-schih". Chinesii se pórtă față cu paserile numite Canari cu o adevĕrată evlaviă. Ei stiméză cântarea Canarilorŭ așa de multŭ, încâtŭ numescŭ cântarea lorŭ „cântecŭlŭ celŭ mai sfântŭ." Canarii au fostŭ dușĭ în China numai cu 40 ani înainte de acésta, ér cu 10 ani mai târḑiu se bucurau de așa mare cinste la Chinesĭ, încâtŭ o păreche de Canarĭ se vindea cu câte 25 fl., și mai multŭ. Păsĕruicile acestea se simtŭ forte bine în China, se sporescŭ peste mĕsură tare și se plătescŭ părechea cu 2 fl. Chinesii facŭ speculă cu crescerea Canarilorŭ în orașele mai marĭ ale țĕrei lorŭ. Noi, Europenii, décă mergemŭ la plimbare de obiceiu căutămŭ după câte unŭ vechiu cunoscutŭ, cu care sĕ conversămŭ despre literatură, politică, séu despre negoțŭ. Cei din „imperiulŭ cerului" (Chinesii) și mai alesŭ copii lorŭ décă iesŭ la plimbare ducŭ cu ei paserĭ închise în colivii, pe carĭ le acață de vre-unŭ arbore, unde paserile vĕḑêndu-se în mijloculŭ naturei începŭ sĕ cânte, ér ascultătorii se desfătéză la cântecile lorŭ. Pe astfelŭ de lucrurĭ punŭ prețŭ cu multŭ mai mare, decâtŭ Europenii pe celŭ mai bunŭ amicŭ.

*

Luptă cu unŭ ursŭ.

In ḑilele trecute păstorulŭ Ioanŭ Braina din comuna Soveia, districtulŭ

Badea ungurŭ și calvinŭ,
Io-sŭ copilă de romănŭ,
Badea ungurŭ, eu română,
Ce mai dragoste păgână!

*

Du-mĕ bade și pe mine
In țĕrĭ străine cu tine,
De ți-i rușine de mine
Fă-mĕ brĕu pe lângă tine,
De ți-i rușine cu brĕu
Fă-mĕ pană de sasĕu,
De ți-i rușine cu pană
Fă-mĕ lumină de ciară
Și mĕ pune supțióră,
Și mĕ du cu tine 'n țéră.
Bade unde-i însĕra
Eu māndru ți-oiu lumina,
Ómenii te-orŭ întreba
Ce lumină-i acésta.
— Asta-i lumină de ciară:
Drăguța din a mea țéră,
Asta-i lumină de sĕu:
Drăguța din satu meu.
— Eu mândro nu te potŭ duce;
Unde mĕ ducŭ mândro eu
Nu-i sĕcară, nece grâu
Numai sânge pănă-n brâu,
Nicĭ nu-i grâu, nicĭ nu-i sĕcară
Numai ciónte-sŭ pe hotarĕ,
— Décă mergĭ și nu mĕ ducĭ:
Facă-ți-se drumulŭ crucĭ
Și la calea jumĕtate
Murgulŭ ți-se potignéscă
Pe tine sĕ te trântéscă,
Paloșulŭ din técă saie
Pe tine sĕ nu te tae,
Num'o mână și trei cóste
Sĕ nu poțĭ merge la óste.
De-ar da bade Dumneḑeu
Câtŭ o fi pe sub hagău,
Mérgă-țĭ sângele pârĕu,
Steie când l'oi oprì eu.
Câtŭ a fi drumu de latŭ
Stée totŭ sânge 'nchegatŭ!
— Alelei! mândruța mea,
Cum te lasă Dumneḑeu
Sĕ mĕ blastĕmĭ așa rĕu,
Intr'o sfântă Duminecă
Pănă-i popa'n biserică.
De-ar da, mândră, Dumneḑeu
Pe când m'oiu înturna eu
Sĕ fiĭ mórtă și 'ngropată;
Și mândră'n mormêntulŭ tĕu
Sĕ-mĭ priponescŭ murgulŭ meu,
Și mândră pe crucea ta
Sĕ-mĭ crepe inimuța,
— Bade pe mormêntulŭ meu
Sĕ-țĭ crepe sufletulŭ tĕu,
Pe crucița mea cea nouă
Sĕ-țĭ crepe inima'n două,
Pe crucița mea cea veche
Sĕ-țĭ crepe inima'n șépte.

culese de înv. *Nic. Albu.*

Altele.

Din jurulŭ Borodului în Biharea.

Câtă bólă-i pe pămêntŭ,
Chiar sĕ te ducă'n mormêntŭ
Nu-i bólă ca dragostea,
Ea-i mai rea ca lingórea,
De lingóre pĕru'țĭ pică
Irima*) nu ți-se strică.
De dragoste pĕru-țĭ cresce
Irima ți-se topesce.

*

Spune bade cu dreptu
Dragă ți-sŭ ca sufletu?
Că eu décă nu ți-sŭ dragă,
Écă p'aci lumea 'ntrégă,
Țĭ-alege care ți-i dragă,
Și cu vace și cu oi,
Órbă de ochĭ de-amêndoi,

*) Inima

Și māndruță ca și-o flóre
Și ológă de picióre.

*

Câte florĭ pe celŭ părĕu
Tóte plângŭ d'amarulŭ meu.
Câte florĭ pe cea vălcea
Tóte plângŭ de mila mea.

*

De s'or lua cei ce-sŭ dragĭ
Și érna-ar fi frunḑa 'n fagĭ;
Dér se ie care'sŭ urițĭ
Și véra isŭ pârjolițĭ

*

Vai de mine multŭ mĕ cocŭ
Pân' ce'n lume n'am norocŭ,
Dér ce hasnă, că m'oiu cóce,
Că mai multe n'au noróce,
Suntŭ fete de protopopŭ
Și nicĭ alea n'au norocŭ.

*

Vai de mine multŭ mĕ jorŭ,
Că de badea nu mi-i dorŭ
Nu mi-i dorŭ până mĕ jorŭ,
Dér nicĭ lui nu 'i de mine
Ca uliului de găine,
Nicĭ mie nu mi-i de elŭ
Ca și lupului de mielŭ.

din colecțiunea lui *Antoniu Popŭ.*

Putna în România, pe când îşî păscea turma, întâlni unŭ ursŭ, care se apropiase pe nevĕdute şi răpise o óiă, cu care căutá sĕ se ducă p'aci încolo. Braina începŭ a striga după ursŭ şi a'lŭ urmări. Ursulŭ lăsă óia, se ridică în douĕ picióre şi se aruncă asupra păstorului, pe care 'lŭ strînse 'n braţe, îi rupse mâna stângă şi piciorulŭ dreptŭ, îi sfărîmă falca de josŭ şi 'i trase pelea de pe capŭ în josŭ. Alergândŭ mai mulţî păstorî într'acolo, ursulŭ fugi. Sĕrmanulŭ păstorŭ se află într'o stare desperată; medicii nu credŭ sĕ-lŭ scape cu viéţa, de-órece nu póte nicî sĕ mânce, nicî sĕ bé.

*

Unŭ amicŭ alŭ sĕracilorŭ.

Dilele trecute a muritŭ în Anglia unŭ mare binevoitorŭ alŭ sĕracilorŭ cu numele Mason Josiah, care avea o mare fabrică de oţelŭ în Birmingham. Din marile sale venite a edificatŭ o şcólă cu 100,000 funţî şterlingî, ér cu 30,000 o fundaţiune de stipendii. In oraşulŭ Birmingham a edificatŭ o mare casă pentru cei lipsiţî de locuinţe; casa acésta a costatŭ mai multŭ de 3 milióne funţî sterlingî. Afară de acésta a mai făcutŭ diferite premii de bine-facere pentru sĕracî.

*

Din trăsurile de spiritŭ ale marelui artistŭ comedianŭ Millo.

Ca directorŭ de trupă era totdéuna strîmtoratŭ de creditorî de totŭ felulŭ. Gagiştii săi sciau acésta, căcî şi ei sĕrmanii mai adesea erau plătiţî mai multŭ cu poliţe, decâtŭ cu banî.

Intr'o di unulŭ dintre corişti, fruntaşulŭ lorŭ, Săpeanu, fără o para chióră în pungă, se consultă cu cameradii săi cum ar puté scóte dela directorŭ, pe care altmintrelea cu toţii îlŭ admirau, măcarŭ *unŭ sfanţŭ* de cheltuiélă, şi ei îi da o formulă cu care trebuia sĕ isbutéscă, negreşitŭ, fiindŭ plină de spiritŭ.

Actorulŭ dér se presintă înaintea directorului, cu figura, întristată, în care acesta citesce îndată intenţiunea. Millo îlŭ întrébă ce împrejurare îlŭ aduce la elŭ?

— Aşî vré, musiu Millo, sĕ vĕ rogŭ... sĕ-mî daţî unŭ sfaţŭ, ca sĕ cumpĕrŭ picăturî dela spiţăriă sĕ-mî închidă pofta de mâncare!..

— Poftimŭ, dragulŭ meu, doi — îi dice Millo, băgêndŭ repede mâna în buzunarŭ, — ca sĕ cumperî o dosă mai mare... sĕ dai şi pe la ceilalţî cameradî! („Popor".)

*

O femee gigantică.

Acum câteva dile se făcŭ în Parisŭ înmormêntarea unei femei gigantice în vêrstă de 19 anî, anume Victoria Tautin. Acéstă nefericită cântăria încă când era de 18 anî 470 punţî, deşi statura ei era mijlociă. Mânile şi piciórele erau bine făcute şi aprópe normale, lângă şoldurî începea sĕ se grămădéscă grăsimea. Sĕ cadî în braţele Victoriei ar fi fostŭ primejdiosŭ, fiindcă puterea braţelorŭ ei te ar fi sufocatŭ. In anulŭ trecutŭ unŭ antepreneurŭ o angajase pe Victoria la representaţiunî publice. Ea apărŭ odată în teatrulŭ Edemi, dér representaţiunea nu putŭ fi sĕvêrşită, fiindcă Victoria nu încăpea pe uşă, trebuiră sĕ o bage prin o ferêstră largă optŭ ómenî, cărora le curgeau şiróie de sudorî pe frunte, din causa acestei muncî prea marî.

*

Unŭ citatŭ.

Unŭ advocatŭ francesŭ citéză într'o cuvêntare de apĕrare a sa, pe unŭ altŭ advocatŭ, care trăia încă. Preşedintele îlŭ întrerupe cu cuvintele: „Domnule, trebue sĕ te basezî tot-déuna numai pe autorî morţî, nicî de cum însĕ pe cei încă în viéţă, carî 'şî potŭ încă schimba ideile şi părerile lorŭ.

*

Bou bĕtŭ.

Pe o maşină din Stiria se trăgea la gelău în tótă luna cantităţî mai marî de vinŭ. La ducerea şi aducerea vaselorŭ se lăsa înaintea casii unŭ ciubărŭ plinŭ cu vinŭ roşu. Intr'o séră unŭ bou desjugatŭ dela carŭ se ducea către grajdŭ, şi trecêndŭ pe lângă ciubĕrŭ, îşî băgă botulŭ în elŭ şi bĕŭ cu poftă totŭ vinulŭ, apoi se duse la loculŭ sĕu în grajd. Dér nu trecŭ multŭ şi efectulŭ tăriei vinului se arătă. Boulŭ începŭ se mugéscă, sĕ lovéscă cu piciórele, sĕ sbuciumă, se trântesce de pămêntŭ, rupe lanţulŭ cu care era legatŭ. Fŭ chematŭ iute unŭ veterinariu, întrebuinţă tóte mijlócele, compresii de apă rece, duşurî, până ce în fine bietulŭ bou se desmeteci. Dér de-odată cu tredia se făcŭ mai cu minte ca mulţî dintre ómenî, căcî acum, de câte-orî vede ciubărulŭ, îlŭ ocolesce pe departe.

*

Cugetărî.

Culegĕtorii de poesii sémĕnă cu cei carî mănâncă cireşe, alegêndŭ mai întâi pe cele mai bune şi sfêrşescŭ mâncândŭ pe cele próste.

*

Unŭ omŭ cinstitŭ trebue sĕ aibă stima publicului fără sĕ sĕ fi gânditŭ şi fără voia lui.

*

Gândirea te mângăe de tóte nĕcasurile. Şi décă une-orî'ţî face vre-o supĕrare, poţî sĕ'i cerî totŭ ei şi vindecare şi ţi-o va da.

*

Suntŭ prostii, ce parŭ a fi spirite, pentru-că suntŭ spuse cu vorbe frumóse, după cum suntŭ şi proştî îmbrăcaţî bine.

*

A trăi este o bólă, pe care ni-o alină somnulŭ în tóte dilele şi de care ne tămăduesce numai mórtea.

*

Acei, carî ţinŭ multŭ la opiniunea publică. sémĕnă cu acei actorî, carî jócă prostŭ pentru a fi pe placulŭ publicului de rĕu gustŭ. Omulŭ cinstitŭ trebue sĕ'şî jóce rolulŭ câtŭ póte mai bine fără a se gândi la galeriă.

*

Celŭ mai bogatŭ dintre ómenî este economulŭ; celŭ mai sĕracŭ este sgârcitulŭ.

*

Adesea suntŭ criticaţî ómenii de litere, că se retragŭ din societate. Ar vré lumea sĕ-i siléscă a asista tótă viéţa la tragerea unei lotării, la carî n'au nicî unŭ biletŭ. (După Chamfort.)

Călendarulŭ sĕptĕmânei.

Iulie are 31 dile. Cuptorŭ.

1890 Dilele sĕptĕm.	Călendarulŭ Iulianŭ	Călend. Gregorian	Sórele răsare	Sórele apune
Dum.	15 MM. Ghiric şi Iudita	27 Berthold	4. 31	7. 40
Luni,	16 Mart. Antinogen	28 Inocenţiu	4. 33	7. 38
Marţî,	17 † Mart. Marina	29 Marta	4. 34	7. 37
Mercurî,	18 Iachnit şi Emilianŭ	30 Beatricea	4. 36	7. 36
Joi,	19 Cuv. Macrina	31 Iguaţie Lojola	4. 37	7. 35
Vinerî,	20 Sf. Prof. Ille	1 Aug. Petru	4. 38	7. 33
Sâmb.	21 Păr. Simeonŭ şi Ioanŭ	2 Portiuncula	4. 40	7. 31

Tergulŭ de rîmători din Steinbruch. La 21 Iulie n. starea rîmătorilorŭ a fostŭ de 165.251 capete, la 27 Iulie au întratŭ 1600 capete şi au eşitŭ 747 rĕmânêndŭ la 22 Iulie unŭ numĕrŭ de 166.117 capete. — Se noteză: marfa *ungurescă* veche, grea dela — cr. pănă la —— cr. marfă *unguréscă* tineră grea dela 45—cr. pănă la $45^1/_2$ cr., *de mijlocŭ* dela 45— cr. pănă la 46— cr. — *uşóră* dela 47— cr. pănă la 48 cr. — *Marfă ţĕrănescă* grea dela — pănă la — cr. — *de mijlocŭ* dela 45 cr. pănă la 46— cr. *uşoră* dela 47— cr. pănă la 48 cr. — *Marfă de România* de *Bákony* grea dela — cr. pănă la — cr. transito mijlociă grea dela — cr. pănă la — cr. înse transito uşoră dela — cr. pănă la -- cr. transio dto ţeposă grea dela — cr. pănă la — cr. transito mijlociă dela — cr. pănă la — cr. *Marfă sĕrbéscă* grea dela 46—$46^1/_2$ cr. transito, mijlociă grea dela 46—$46^1/_2$ cr. transito-uşóră dela 46—47 cr. Porcî îngrăşaţî de unŭ anŭ dela — cr. pănă la — cr., îngrăşaţî cu cucuruzŭ dela — cr. pănă la — cr., îngrăşaţî cu ghindă dela — cr. pănă la - - cr. Cântăriţî a gară cu $4^1/_2$.

Bursa de mărfurî din Budapesta dela 24 Iulie 1890.

Sĕminţe	Cualitatea per Hect.	Preţulŭ per 100 chilogr. dela	până
Grâu Bănăţenescŭ	—	—.—	—.—
Grâu dela Tisa	80	8.05	8.10
Grâu de Pesta	80	7 25	7.40
Grâu de Alba-regala	80	8.—	8.25
Grâu de Bácska	78	7.20	7.35
Grâu ung. de nordŭ	—	.—	.—

Sĕminţe vechî orî nouĕ	soiulŭ	Cualitatea per Hect.	Preţulŭ per 100 chilgr. dela	până
Secară		70—72	5.95	6.10
Orzŭ	Nutreţŭ	60 62	.—	.—
Orzŭ	de vinars	62.64	.—	.—
Orzŭ	de bere	64.66	.—	.—
Ovĕsŭ		39.41	8.20	8.50
Cucuruzŭ	bănăţ.	75	5.35	5.40
Cucuruzŭ	altŭ soiu	73	5.25	5.30
Cucuruzŭ	"	—	.—	.—
Hirişcă	"	—	.—	—

Preţulŭ pe 100 chilograme

Producte div.	Soiulŭ	Cursulŭ dela	până
Sem. de trif.	Luţernă ungur.	50.—	55 —
—	francesă		—.—
—		—.—	—.—
"	roşiă	28.—	33.—
Oleu de rap.	rafinatŭ duplu	43.—	43.50
Oleu de in		5.—	5.25
Uns. de porc	dela Pesta	51 .	51.50
"	dela ţéră		—.—
Slănină	svêntată	40.50	41.—
"	afumată	49.—	50.—
Sĕu		35.—	36.—
Prune	din Bosnia în buţî		
"	din Serbia în sacî		
Lictarŭ	slavonŭ nou	21.—	22 —
"	bănăţenescŭ		
Nucî	din Ungaria		
Gogoşî	ungurescî		
"	sĕrbescî		
Miere	brută	—.—	—.—
"	galbină strecurată	—.—	—.—
Ceară	de Rosenau	125.	126.
Spirtŭ	brutŭ	12.75	13.—
"	Drojdiuţe de spirt	14.75	15.25

Cursulŭ la bursa de Viena
din 25 Iuliu st. n. 1890.

Renta de aurŭ 4%	102.15
Renta de hârtiă 5%	100.10
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare aurŭ	116.—
dto argintŭ	97.80
Renta de hârtiă austriacă	88.45
Renta de argintŭ austriacă	89.45
Renta de aurŭ austriacă	109.10
Losurî din 1860	140.50
Acţiunile băncei austro-ungare	982.—
Acţiunile băncei de creditŭ ungar.	350 25
Acţiunile băncei de creditŭ austr.	303.70
Galbenî împĕrătescî	5.49
Napoleon-d'orî	9.21½
Mărcî 100 imp. germane	56.75
Londra 10 Livres sterlinge	116 05

Bursa din Bucurescî din 23 Iulie.

Valorî	%	secump
Rentă română perpetuă 1875	5%	102.½
Renta română amortisabilă	5%	99.—
dtto	4%	85.½
Renta rom. (rurale convertite)	6%	101.¼
Oblig. de statŭ C. F. Române	6%	—.—
idem idem	5%	—.—
Imprumutulŭ Openheim 1866	8%	—.—
Imprumutulŭ Oraş. Bucurescî	5%	92.½
idem idem din 1884	5%	—.—
idem idem din 1890	—	—.—
Impr. or. B. cu prime Loz. fr. 20	—	—.—
Credit fonciarŭ ruralŭ	7%	101.½
idem idem	5%	96.¼
Credit Fonc. Urb. din Bucurescî	7%	102.—
idem idem	6%	101.—
idem idem	5%	93.½
Credit Fonc. Urban din Iaşî	5%	88.—
Oblig. Casei Pensiunilor fr. 300	10 fr	260.½
	V. N.	
Banca Naţion. ult. div. 82.15	500	1205.—
Dacia-România ult. div. 35 lei	200	314.—
Naţionala de asig. ult. div. 32 lei	200	111.—
Banca Rom. ult. div. fr. 13.12	500	—.—
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 5 l.	250	—.—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 25	250	—.—
Soc. Rom. de Hârtie ult. 25	100	—.—
Soc. de Reas. ult. div. 15 l. aur	200	—.—
Societ. de Constr. ult. div.	-	—.—
Societ. de Hârtie ult. div.	—	0.0—
Agio în Bursă	—	—.—
Rubla de hârtie	—	
Banca Naţion. a României		
Scompt.	5%	—.—
Avansurî pe efecte	6%	—.—
Avansurî pe Lingourî	6%	—.—

Cursulŭ losurilorŭ private din 23 Iulie.

	cump.	vinde
Basilica	7.50	7.90
Creditŭ	185.75	186.25
Clary 40 fl. m. c.	57.—	58.—
Navig. pe Dunăre	123.50	125.50
Insbruck	24.—	25.—
Keglevich	29.—	33.—
Krakau	—.—	23.50
Laibach	23.—	23.50
Buda	—.—	62. —
Palffy	57.—	57. 0
Crucea roşie austr.	18.80	19.10
dto ung.	12.50	13.—
dto ital.	14.50	15.—
Rudolf	19 50	20.50
Salm	26.50	62.50
Salzburg	25.—	27.—
St. Genois	61.75	62.75
Stanislau	27.—	29.—
Trieitine 4½% 100 m. c.	—.—	149.—
dto 4% 50	—.—	68.50
Waldstein	39.75	40.75
Windischgrätz	—.—	52.50
Sĕrbescî 3%	37.—	37.50
dto de 10 francî	—.—	—.—
Banca h. ung. 4%	110.75	111.25

Editorŭ şi redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureşianu.

Cursulŭ pieţei Braşovŭ

din 26 Iuliu st. n. 1890.

		Cump.		Vênd.
Bancnote româneşci	Cump.	9.19	Vênd.	9.22
Argintŭ românescŭ	„	9.16	„	9.19
Napoleon-d'orĭ	„	9.19	„	9.21
Lire turcescĭ	„	10.45	„	10.50
Imperialĭ	„	9.43	„	9.48
Galbinĭ	„	5.44	„	5.49
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	—.—
„ „ „ 5%	„	99.50	„	—.—
Ruble rusescĭ	„	135.½	„	136.½
Mărcĭ germane	„	—.—	„	—.—

Discontulŭ 6 -% pe anŭ.

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în tutungeria I. Gross, şi în librăria Nicolae Ciurcu.

Sosirea şi plecarea trenurilorŭ în Braşovŭ.

I. Plecarea trenurilorŭ:

1. Dela Braşovŭ la Pesta

Trenulŭ de persóne: 10 óre 32 minute séra.
Trenulŭ acceleratŭ: 2 óre 43 minute după améḑĭ.
Trenulŭ omnibus: 4 óre diminéţa.

2. Dela Braşovŭ la Bucurescĭ:

Trenulŭ de persóne: 5 óre 30 minute diminéţa.
Trenulŭ acceleratŭ: 2 óre 33 minute după améḑĭ.
Trenŭ de mărfurĭ cu vagóne de persóne: 12 óre 23 min. după améḑĭ.

II. Sosirea trenurilorŭ:

1. Dela Pesta la Braşovŭ:

Trenulŭ de persóne: 5 óre 20 minute diminéţa.
Trenulŭ acceleratŭ: 2 óre 23 minute după améḑĭ.
Trenulŭ omnibus: 10 óre 31 minute séra.

2. Dela Bucurecĭ la Braşovŭ:

Trenulŭ acceleratŭ: 2 óre 13 minute după améḑĭ.
Trenulŭ de persóne: 10 óre 17 minute séra.
Trenulŭ de mărfurĭ cu vagóne de persóne: 4 óre 20 min. după améḑĭ.

Tipografia A. MUREŞIANU Braşov.